

2025 - Yêu thương đong đầy

2025 - YÊU THƯƠNG ĐONG ĐÀY

Thời khắc mở đường cho một kỷ nguyên cải cách

Phát biểu tại Lễ công bố các Nghị quyết, Quyết định của Trung ương và địa phương về sáp nhập đơn vị hành chính, vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, đây không đơn thuần là một sự kiện hành chính, mà là bước chuyển mình chiến lược, mang ý nghĩa lịch sử trong tiến trình hoàn thiện thể chế, tổ chức bộ máy nhà nước và kiến tạo không gian phát triển mới cho đất nước.

Theo Tổng Bí thư, việc tổ chức lại địa giới hành chính, sắp xếp đơn vị cấp tỉnh, cấp xã và chính thức vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp là yêu cầu khách quan, tất yếu của sự nghiệp phát triển đất nước trong bối cảnh toàn cầu hóa, chuyển đổi số và cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Đây là bước đi thể hiện tư duy cải cách mạnh mẽ, nhằm xây dựng một nền hành chính hiện đại, tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, thực sự “của dân, do dân và vì dân”.

Tổng Bí thư đặc biệt nhấn mạnh yêu cầu đổi mới tư duy lãnh đạo, phương thức quản lý và cách thức vận hành bộ máy sau sáp nhập. Theo đó, thành công của mô hình mới không thể chỉ đến từ nghị quyết hay quyết định hành chính, mà phải được đo bằng mức độ hài lòng của người dân, doanh nghiệp; bằng sự thông suốt của bộ máy; bằng hiệu quả phục vụ và tinh thần trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, công chức. Nhà nước phục vụ không chỉ là khẩu hiệu, mà phải trở thành hành động cụ thể, đến tận từng người dân, từng cộng đồng. Mỗi người dân, mỗi tổ chức đều là một mắt xích quan trọng trong guồng quay cải cách, cùng chung tay đưa đất nước bước vào giai đoạn phát triển mới, nhanh hơn, bền vững hơn và nhân văn hơn.

Thông điệp xuyên suốt của Tổng Bí thư là: sắp xếp lại “giang sơn” để mở ra tương lai; không phải để xa dân, mà để gần dân hơn; không phải để quản lý chặt hơn, mà để phục vụ tốt hơn. Đó chính là nền tảng để Việt Nam tự tin tiến bước trên con đường hiện thực hóa khát vọng hùng cường, phồn vinh và hạnh phúc

Và từ ngày 1/7/2025, bản đồ hành chính Việt Nam được vẽ lại. Đất nước chính thức vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp, số tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương còn 34. Một chỉnh thể hành chính mới được hình thành, gọn hơn, tinh hơn và hướng về phía trước.

Theo PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa, xã hội của Quốc hội, ngày 1/7/2025 không chỉ là một mốc kỹ thuật hành chính, mà là thời khắc mở đường cho một kỷ nguyên cải cách. Đây là bước chuyển nền tảng trong tư duy quản trị quốc gia, thể hiện quyết tâm xây dựng một Nhà nước hiện đại, hiệu lực, hiệu quả, lấy

Ở đâu trên đất nước mình cũng là vùng trời quê hương

● Tổng Bí thư Tô Lâm dự Lễ công bố Nghị quyết của Quốc hội về sáp nhập tỉnh, thành phố cùng các quyết định của Trung ương Đảng thành lập đảng bộ tỉnh và nhân sự lãnh đạo địa phương tại TP Hồ Chí Minh. (Nguồn: VGP)

● Tỉnh Ninh Bình được định hình trở thành trung tâm văn hóa - du lịch sinh thái mang đậm bản sắc riêng.

(Nguồn: Sở VH-TT&DL Ninh Bình)

người dân làm trung tâm phục vụ và kiến tạo không gian phát triển mới trong bối cảnh toàn cầu hóa và đổi mới sáng tạo.

Chưa từng có, kể từ sau ngày đất nước thống nhất, một cuộc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh nào được triển khai với quy mô lớn, đồng bộ và quyết liệt đến vậy. Đây không đơn thuần là việc “gộp lại cho ít đầu mối”, mà là sự tái cấu trúc toàn diện bộ máy, là lựa chọn đúng đắn cảm từ bỏ những thói quen đã quen thuộc để hướng tới một mô hình vận hành tốt hơn cho tương lai dài hạn.

Những cái tên từng gắn bó qua nhiều thế hệ nay lặng lẽ ở lại trên bản đồ cũ. Có sự tiếc nuối, có những khoảng lặng trong lòng người. Nhưng song song với đó, một bản sắc mới đang hình thành, bản sắc của những vùng đất biết gác lại cái riêng để cùng nhau đi xa hơn. Con số 34 tỉnh, thành vì thế không chỉ là một phép tính hành chính, mà là biểu tượng của tinh thần hợp nhất, giá trị đã làm nên lịch sử Việt Nam qua hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước.

Cùng với việc sắp xếp địa giới là mảnh ghép quan trọng khác: hoàn chỉnh mô hình chính quyền địa phương hai cấp. Việc tinh giản tầng nấc trung gian, tăng cường phân quyền cho cấp gần dân nhất

không chỉ nhằm bộ máy gọn nhẹ hơn, mà để chính quyền hiện diện trước người dân theo một cách khác: nhanh hơn, rõ hơn, trách nhiệm hơn. Khi người dân chỉ cần đến một đầu mối để giải quyết công việc, khi trách nhiệm gắn với cá nhân cụ thể, thì niềm tin vào bộ máy công quyền sẽ được bồi đắp từ chính hiệu quả thực chất.

Bốn địa phương được kỳ vọng “cát cánh” sau sắp xếp

Không gian hành chính mới cũng mở ra không gian phát triển mới. Những địa phương sau sáp nhập có quy mô lớn hơn về dân số, tài nguyên, thị trường, cho phép quy hoạch lại không gian vùng, thúc đẩy liên kết, hình thành các cực tăng trưởng và hành lang kinh tế chiến lược. Phát triển không còn bó hẹp trong ranh giới cũ, mà lan tỏa theo logic của thị trường, của hạ tầng, của chuỗi giá trị.

Trong cuộc sắp xếp lớn ấy, những cái tên như Ninh Bình, Bắc Ninh, Quảng Ninh, Khánh Hòa đang được kỳ vọng sẽ “cát cánh” trong giai đoạn tới. Mỗi nơi một con đường, một bản sắc, nhưng cùng gặp nhau ở một điểm chung: đều đang hội tụ những điều kiện để trở thành cực phát triển của vùng, là mảnh ghép quan trọng trong bức tranh đô thị đa cực của Việt Nam tương lai.

Ngày 1/7/2025 không chỉ đánh dấu việc Việt Nam chính thức vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp và giảm số tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương từ 63 xuống còn 34. Đó là thời khắc lịch sử khi đất nước “sắp xếp lại giang sơn”, để dù bản đồ hành chính đổi thay, quê hương vẫn vẹn nguyên trong vùng trời Tổ quốc.

không chỉ là một hành trình đã được chuẩn bị suốt nhiều năm.

Khánh Hòa mang dáng hình của cửa ngõ. Cửa ngõ ra biển lớn, ra thế giới. Biển xanh, cảng sâu, sân bay quốc tế, căn cứ chiến lược - tất cả tạo nên một vị trí mà không nhiều địa phương có được. Khi không gian phát triển được mở rộng sau sáp nhập, Khánh Hòa không chỉ là điểm đến du lịch, mà đang dần trở thành nút giao kinh tế - giao thông - quốc phòng của Nam Trung Bộ và Tây Nguyên.

Nhìn rộng ra, việc sáp nhập tỉnh, thành không chỉ để giảm đầu mối, tinh gọn bộ máy. Đó là cách Việt Nam tổ chức lại không gian phát triển, phân bổ lại nguồn lực, giảm áp lực cho các siêu đô thị và trao cơ hội vươn lên cho những trung tâm mới. Từ mô hình tập trung, đất nước đang chuyển sang mô hình đa cực, nơi mỗi địa phương phát huy tối đa lợi thế riêng, nhưng gắn kết chặt chẽ trong một chỉnh thể thống nhất.

Sáp nhập rồi, nhiều cái tên sẽ dần trở thành ký ức. Nhưng nếu từ đó, đất nước vận hành nhẹ hơn, nhanh hơn, công bằng hơn; nếu mỗi người dân, dù ở tỉnh mới hay làng cũ, đều được hưởng cùng một chất lượng dịch vụ, cùng một cơ hội phát triển, thì cuộc cải cách ấy mới thực sự có ý nghĩa. Từ mọi miền đất nước, mô hình chính quyền hai cấp đang được cụ thể hóa bằng chuyển đổi số, bằng cải cách thủ tục hành chính, bằng những dịch vụ công trực tuyến đến tận làng quê. Mỗi địa phương có cách làm riêng, nhưng cùng chung một mục tiêu: chính quyền là nơi phục vụ. Người dân ở tỉnh mới hay làng cũ đều được thụ hưởng cùng một mặt bằng dịch vụ, không phân biệt khoảng cách địa lý.

Dẫu cho, mọi cải cách lớn đều đi kèm xáo trộn. Sẽ có những ngỡ ngàng ban đầu, những lo lắng về khoảng cách địa lý, về sự thay đổi thói quen. Nhưng như Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã nhấn mạnh: “63 tỉnh, thành cũng là đất nước, mà 34 tỉnh, thành cũng là đất nước, là quê hương của chúng ta”. Quê hương không thu hẹp theo con số, mà mở rộng theo chất lượng sống, theo mức độ người dân được phục vụ.

Bản đồ được vẽ lại, nhưng bầu trời thì không đổi. Đi đến cùng trời vẫn là trời Việt, đi đến cuối đất vẫn là đất Việt. Quê hương không chỉ nằm trong tên gọi hành chính, mà nằm trong cách con người được đối xử, trong việc chính quyền gần dân, hiểu dân và phục vụ dân.

Ngày 1/7/2025 vì thế không chỉ là ngày thay đổi bản đồ hành chính. Đó là ngày Việt Nam “sắp xếp lại giang sơn” bằng trí tuệ và sự đồng lòng, để từ Bắc vào Nam, ở đâu cũng là một vùng trời quê hương...

NGUYỄN THƯƠNG

2025 - YÊU THƯƠNG ĐỒNG ĐÀO

Gia cố mạnh mẽ

các “đường ray” để “con tàu”
đất nước tiến về phía trước

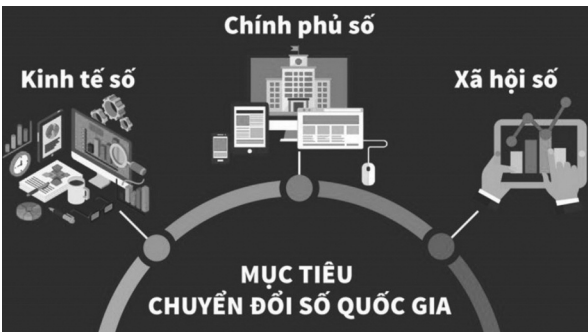
Nếu coi thể chế là “đường ray” của phát triển, thì 2025 là năm các “đường ray” ấy được gia cố mạnh mẽ: vừa tháo gỡ “điểm nghẽn”, vừa mở không gian cho nguồn lực xã hội, đồng thời giữ cho an sinh không bị bỏ lại phía sau.

Ngày 22/12/2024, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia. Sang năm 2025, Nghị quyết số 57 bước vào giai đoạn triển khai quyết liệt, với tinh thần coi đây là một cuộc cách mạng sâu sắc, toàn diện cần làm “đồng bộ, lâu dài, giải pháp mang tính cách mạng”. Điểm đáng chú ý của Nghị quyết 57 là cách đặt vấn đề rất “trúng” với thực tiễn: thừa nhận tốc độ bút phá còn chậm, thể chế còn vướng, nguồn nhân lực chất lượng cao còn thiếu, hạ tầng số chưa đồng bộ, an toàn dữ liệu còn nhiều thách thức, đề từ đó xác định nhiệm vụ trọng tâm là gỡ rào cản thể chế để giải phóng nguồn lực cho nghiên cứu, ứng dụng, thương mại hóa, đồng thời thúc đẩy phong trào học tập số, khởi nghiệp đổi mới sáng tạo.

Ở cấp điều hành, Chính phủ tổ chức các hội nghị sơ kết triển khai, gắn thực hiện Nghị quyết 57 với cải cách hành chính và Đề án 06 nhấn mạnh cách làm liên thông: cải cách thủ tục, dữ liệu dùng chung, dịch vụ công trực tuyến, đo hiệu quả bằng số hồ sơ giải quyết và tỷ lệ đúng hạn... Triển khai Nghị quyết 57 các địa phương trên cả nước đã bắt tay xây dựng chương trình hành động phù hợp với điều kiện cụ thể, tạo nên những bước đi thiết thực, bám sát tinh thần “chủ động, linh hoạt, địa phương là chủ thể chuyển đổi”. Tại Hà Nội, ngay từ quý II/2025, UBND Thành phố ban hành kế hoạch triển khai Nghị quyết 57 gắn với mục tiêu xây dựng “Chính quyền số - Kinh tế số - Xã hội số”. Trong đó tập trung đẩy mạnh dịch vụ công trực tuyến mức độ 4, tích hợp dữ liệu liên thông giữa các sở, ban, ngành để người dân và doanh nghiệp chỉ cần một lần cung cấp thông tin cho nhiều thủ tục; đồng thời triển khai “một cửa số” dữ liệu dùng chung giữa các hệ thống cấp phép xây dựng, đăng ký doanh nghiệp, thuế và BHXH... Tại TP Hồ Chí Minh, chính quyền địa phương xác định chuyển đổi số là “chìa khóa” cải thiện năng lực cạnh tranh của thành phố. Thành phố chú trọng xây dựng nền tảng dữ liệu mở tích hợp đa ngành, cho phép người dân và doanh nghiệp truy cập thông tin quy hoạch, chứng chỉ nghề, cơ hội việc làm và dịch vụ y tế trên một cổng dữ liệu tích hợp duy nhất. Ở các tỉnh miền núi, biên giới, hải đảo, giờ đây có thể sử dụng ứng dụng chính quyền điện tử để khai báo y tế, đăng ký hỗ trợ chính sách, nhận thông báo điều trị hay lịch tiêm chủng ngay trên điện thoại thông minh...

Trong năm 2025, câu chuyện kinh tế tư nhân không chỉ là mục tiêu tăng trưởng, mà là “bài toán” chất lượng quản trị quốc gia. Đó là nếu muốn khu vực tư nhân lớn lên, Nhà

Dấu ấn một năm quốc sách
vì nước, vì dân đi vào cuộc sống

● **Nghị quyết số 57 là cuộc cách mạng sâu sắc, toàn diện cần làm “đồng bộ, lâu dài, giải pháp mang tính cách mạng”.** (Nguồn: TQ)

Năm 2025 khép lại với một cảm nhận rất rõ trong đời sống xã hội. Đó là nhiều quyết sách lớn không dừng ở khẩu hiệu, mà hiện diện ở từng ngành, từng địa phương, từng công trình, từng dịch vụ công... Từ đó ghi dấu nỗ lực thực thi quốc sách vì nước, vì dân theo cách thực chất hơn, sát dân hơn.

● **Cả xã hội chung tay xóa nhà tạm, nhà đột nát, trao mái ấm cho đồng bào.** (Nguồn: VGP)

nước phải chuyển từ cơ chế “xin - cho” sang “kiến tạo và phục vụ”; từ quản lý bằng nỗi sợ rủi ro sang quản trị rủi ro bằng quy tắc minh bạch; từ tiền kiểm nặng nề sang hậu kiểm hiệu quả... Ngày 4/5/2025, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 68-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân. Ngay sau đó, Chính phủ ban hành Kế hoạch hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 68-NQ/TW (Nghị quyết 138/NQ-CP ngày 16/5/2025) và trình Quốc hội ban hành Nghị quyết số 198/2025/QH15 về một số cơ chế, chính sách đặc biệt phát triển kinh tế tư nhân. Việc ban hành 2 Nghị quyết 138 và 198 như một thông điệp hành chính rõ ràng: không để chủ trương nằm trên giấy, cũng như tạo thêm “công cụ” thể chế để biến mục tiêu thành chính sách cụ thể, góp phần giảm khoảng cách giữa tinh thần Nghị quyết và thực tế vận hành của doanh nghiệp. Ở góc độ xã hội, Nghị quyết 68 chạm tới kỳ vọng rất thật, đó là một môi trường kinh doanh minh bạch hơn, chi phí tuân thủ giảm hơn, nguồn lực tiếp cận công bằng hơn... Và quan trọng nhất là niềm tin rằng doanh nghiệp tư nhân có thể trở thành động lực tăng trưởng nếu được “mở đường” bằng thể chế. Trong các phiên họp chỉ đạo triển khai, thông điệp “hành động thực chất, hiệu quả, đột phá” tiếp tục được nhấn mạnh như một chuẩn mực điều hành.

Một quốc gia muốn vươn lên, trước hết phải có những lớp học đủ sức mở ra chân trời cho học sinh, không chỉ truyền thụ kiến thức, mà bồi đắp tư duy, kỹ năng, phẩm chất

và khát vọng. Từ khát vọng này, ngày 22/8/2025, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 71-NQ/TW về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo. Ngay sau đó, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 281/NQ-CP ngày 15/9/2025 về chương trình hành động thực hiện Nghị quyết 71, cho thấy tính liên tục và quyết tâm cụ thể hóa. Điểm nổi bật trong định hướng triển khai là nhấn mạnh chuyển đổi số toàn diện trong giáo dục, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số và trí tuệ nhân tạo; đồng thời đặt yêu cầu nâng chất đội ngũ nhà giáo, quản trị giáo dục và gắn đào tạo với năng lực thực tiễn. Trong một năm mà nền kinh tế vận hành ngày càng dựa trên dữ liệu, năng lực số và sáng tạo, Nghị quyết 71 được kỳ vọng sẽ tạo “cú hích” để giáo dục trở thành nơi ươm trồng năng lực mới: học để làm, học để sống, học để phát triển cùng thế giới.

Nếu coi phát triển là hành trình dài, thì y tế không chỉ là “chữa bệnh” mà là bảo vệ năng lực lao động, bảo vệ chất lượng dân số, bảo vệ nền tảng an sinh. Ngày 9/9/2025, Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 72-NQ/TW về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân. Một điểm nhấn đáng chú ý của Nghị quyết 72 là định hướng chăm sóc sức khỏe theo hướng chủ động và dự phòng, trong đó nêu nhiệm vụ triển khai khám sức khỏe định kỳ hoặc sàng lọc miễn phí cho người dân ít nhất mỗi năm 1 lần theo nhóm đối tượng và lộ trình ưu tiên, đồng thời ưu tiên bố trí ngân sách cho y tế cơ sở và y tế dự phòng...

● **Nghị quyết 71 được kỳ vọng sẽ tạo “cú hích” để giáo dục trở thành nơi ươm trồng năng lực mới học để làm, học để sống, học để phát triển cùng thế giới.** (Nguồn: TTXVN)

● **Một điểm nhấn đáng chú ý của Nghị quyết 72 là định hướng chăm sóc sức khỏe theo hướng chủ động và dự phòng,** (Nguồn: VGP)

Khi chính sách an sinh
“chạm thẳng” vào đời sống

Nếu các nghị quyết là “trực chính sách”, thì chương trình xóa nhà tạm, nhà đột nát là nơi chính sách an sinh “chạm thẳng” vào đời sống, rõ ràng, cụ thể và giàu tính nhân văn.

Ngày 13/4/2024, phong trào thi đua “Cả nước chung tay xóa nhà tạm, nhà đột nát trên phạm vi cả nước” đã được Thủ tướng Chính phủ. Tiếp đó, áp dụng tư duy và cách làm mới “Nhà nước giữ vai trò chủ đạo, kích hoạt các nguồn lực xã hội”, ngày 5/10/2024, Thủ tướng Chính phủ tiếp tục phát động chương trình hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà đột nát trên phạm vi cả nước với chủ đề “Mái ấm cho đồng bào tôi”. Mục tiêu đặt ra là cơ bản hoàn thành việc xóa nhà tạm, nhà đột nát trước ngày 31/10/2025. Sang đầu năm 2025, Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các cấp, ngành, địa phương tập trung triển khai đột cao điểm 350 ngày đêm thực hiện thành công chương trình “Cả nước chung tay xóa nhà tạm, nhà đột nát” với tinh thần “ai có gì giúp nấy, ai có công giúp công, ai có của giúp của, ai có nhiều giúp nhiều, ai có ít giúp ít”. Ngày 8/6/2025, Thủ tướng Chính phủ ký ban hành Công điện 84, yêu cầu thực hiện “quyết liệt hơn nữa, thần tốc hơn nữa, hiệu quả hơn nữa”, tập trung hoàn thành mục tiêu xóa nhà tạm, nhà đột nát trên phạm vi cả nước trước ngày 31/8/2025; hoàn thành xóa nhà tạm cho người có công với cách mạng trước 27/7/2025.

Ngày 26/8/2025, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính chủ

trì Hội nghị tổng kết chương trình và phong trào thi đua “Cả nước chung tay xóa nhà tạm, nhà đột nát”. Phát biểu tại Hội nghị, Thủ tướng Chính phủ nêu rõ, trong vòng 1 năm 4 tháng, Ban Chỉ đạo Trung ương, các địa phương đã tiến hành một chiến dịch thần tốc, huy động được trên 24,7 nghìn tỉ đồng (người dân đóng góp và huy động nguồn lực xã hội hóa gần 12,3 nghìn tỉ đồng), hỗ trợ hơn 2,7 triệu ngày công với hơn 454.000 lượt người tham gia. Từ đó đã hoàn thành xóa 334.234 căn nhà tạm, nhà đột nát trên cả nước, chuyển thành những căn nhà mới khang trang, 3 cứng (mái cứng, tường cứng, nền cứng) với 12 mẫu nhà phù hợp điều kiện từng nơi.

Người Việt Nam có câu “an cư mới lạc nghiệp”. Những cơn sóng nếu chỉ nằm trên giấy có thể khô khan. Nhưng khi đặt vào thực tế, đó là hàng trăm nghìn gia đình bước qua mùa mưa bão bớt lo mái dột, gió lùa, là những người có công, hộ nghèo, cận nghèo có được chỗ ở “3 cứng” để yên tâm làm ăn, là lòng tin xã hội được bồi đắp bằng việc làm cụ thể. Thành công của chương trình hỗ trợ xóa nhà tạm, nhà đột nát trên phạm vi cả nước cho thấy ý Đảng gặp lòng dân, nguồn lực bắt nguồn từ tư duy và tầm nhìn, động lực bắt nguồn từ đổi mới và sáng tạo, sức mạnh bắt nguồn từ Nhân dân và doanh nghiệp. Thực hiện lời kêu gọi: “Ai có gì góp nấy, có công góp công, có của góp của, có ít góp ít, có nhiều góp nhiều”, Bộ Quốc phòng đã huy động gần 1.000 tỉ đồng và hơn 140.000 lượt cán bộ, chiến sĩ tham gia; Bộ Công an đóng góp trên 790 tỉ đồng, hàng chục nghìn lượt cán bộ, chiến sĩ cùng hơn nửa triệu ngày công; ngành Ngân hàng hỗ trợ khoảng 1.815 tỉ đồng; MTTQ Việt Nam kêu gọi được hơn 125 tỷ đồng thông qua Quỹ “Vì người nghèo”... Ở bình diện chính sách, chương trình xóa nhà tạm, nhà đột nát cũng cho thấy một mô hình triển khai đáng chú ý. Từ mục tiêu rõ, thời hạn rõ, phân công rõ đến nguồn lực đa dạng và giám sát quyết liệt. Đây là cách làm có thể gợi mở cho nhiều chính sách an sinh khác, muốn thành công, phải coi người dân là trung tâm và lấy kết quả cuối cùng làm thước đo.

Kết

Nhìn lại, năm 2025 không chỉ có thêm Nghị quyết, thêm chương trình mà điều đáng kể hơn là tinh thần thực thi, từ việc ban hành nhanh các chương trình hành động, cơ chế đặc biệt, đến việc kết thúc một chiến dịch an sinh quy mô lớn bằng con số cụ thể, bằng nguồn lực được hạch toán, bằng tiến độ được báo cáo công khai.

Dấu rằng, phía trước vẫn còn nhiều việc phải làm, các Nghị quyết mới ban hành trong năm 2025 cần thêm thời gian để chuyển hóa thành kết quả dài hạn và đòi hỏi cải cách thể chế bền bỉ, liên tục..., nhưng năm 2025 đã tạo ra một dấu ấn quan trọng. Đó là quốc sách vì nước, vì dân đang được triển khai theo hướng đo được, kiểm được và người dân cảm nhận được. **HỒNG MINH**

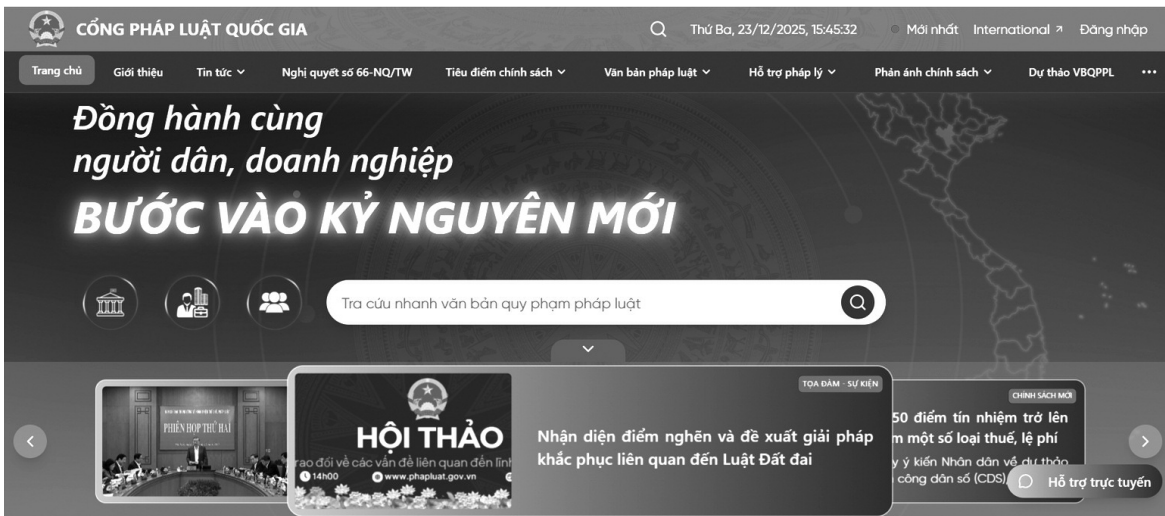
2025 - YÊU THƯƠNG ĐỒNG ĐÀ

2025 và dấu ấn “bước ngoặt” trong xây dựng, thi hành pháp luật

● Kỳ họp thứ Chín, Quốc hội khóa XV đã thông qua một số đạo luật thể chế hóa bộ tứ “Nghị quyết trụ cột” của Đảng, trong đó có Nghị quyết 66-NQ/TW. (Nguồn: VGP)

Năm 2025 ghi nhận những bước chuyển mang tính bước ngoặt trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật tại Việt Nam, khi hệ thống pháp luật được đổi mới mạnh mẽ nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Điểm nhấn của tiến trình là việc triển khai Nghị quyết số 66-NQ/TW, cùng những dấu ấn pháp lý quan trọng về Chính phủ số, kinh tế số, Công Pháp luật quốc gia...

● Một trong những thành tựu pháp lý nổi bật trong năm 2025 là việc ra mắt Cổng Pháp luật quốc gia. (Ảnh chụp màn hình)

Đột phá trong pháp luật về Chính phủ số, kinh tế số

Trong bối cảnh kinh tế số trở thành động lực chính cho tăng trưởng, các cơ quan lập pháp và hành pháp Việt Nam đã chú trọng hoàn thiện khung pháp lý liên quan đến chuyển đổi số, kinh tế số và ứng dụng công nghệ cao. Việc thúc đẩy pháp luật về kinh tế số không chỉ là sửa đổi các văn bản mục tiêu, mà còn liên quan đến cải cách thủ tục hành chính, bảo đảm quyền sở hữu trí tuệ, thúc đẩy đổi mới và tạo môi trường cạnh tranh công bằng cho doanh nghiệp trong nước và quốc tế tham gia vào nền kinh tế số.

Trong 7 nhóm nhiệm vụ, giải pháp lớn, Nghị quyết 66 nhấn mạnh: “Tăng cường chuyển đổi số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn trong công tác xây dựng và thi hành pháp luật”. Trong đó, phải ưu tiên nguồn lực xây dựng, phát triển hạ tầng công nghệ thông tin, cơ sở dữ liệu lớn, ứng dụng công nghệ số, trí tuệ nhân tạo phục vụ đổi mới, hiện đại hóa công tác xây dựng, tổ chức thi hành pháp luật, bảo đảm “đúng,

đủ, sạch, sống”, liên thông, dễ khai thác, dễ sử dụng, an toàn thông tin và bí mật nhà nước. Bộ trí kịp thời, đủ kinh phí để xây dựng, triển khai ngay Đề án xây dựng cơ sở dữ liệu lớn về pháp luật và Đề án ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong công tác xây dựng, kiểm tra và rà soát văn bản quy phạm pháp luật.

Gần đây nhất, ngày 21/12/2025, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã ký ban hành Công điện số 242/CD-TTg, trong bối cảnh chương trình cải cách thủ tục hành chính năm 2025 - 2026 đã đạt được những kết quả bước đầu nhưng vẫn còn không ít “điểm nghẽn” cần xử lý dứt điểm trong thời gian rất ngắn. Theo đánh giá của Chính phủ, việc triển khai Nghị quyết 66/NQ-CP thời gian qua đã ghi nhận nhiều chuyển biến. Các Bộ đã hoàn thiện, trình Quốc hội thông qua 8 dự án luật nhằm cắt giảm 38 ngành nghề kinh doanh có điều kiện. 14 Bộ, cơ quan ngang Bộ đã chủ động rà soát, cắt giảm và trình Thủ tướng phê duyệt phương án đơn giản hóa hơn

3.085 trong tổng số 4.888 thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh, đạt tỷ lệ 63,1%. Số điều kiện kinh doanh được cắt giảm là 2.371 trên 6.974, tương ứng 33,9%. Tính từ đầu năm 2025, các Bộ, ngành đã bãi bỏ 282 thủ tục hành chính, đơn giản hóa 953 thủ tục và cắt giảm 849 điều kiện kinh doanh. Việc cung cấp dịch vụ công trực tuyến được đẩy mạnh, 34/34 địa phương đã công bố danh mục thủ tục hành chính không phụ thuộc địa giới hành chính, trong đó 18 địa phương đã triển khai 100% thủ tục theo hướng này trong phạm vi cấp tỉnh.

Nhằm khai thông những “điểm nghẽn”, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương hoàn thành tối thiểu 30% cắt giảm điều kiện kinh doanh, 100% thủ tục cho doanh nghiệp thực hiện trực tuyến trước cuối năm 2025, bảo đảm cải cách thực chất, không hình thức, bám sát Nghị quyết số 66/NQ-CP. Trong đó, Bộ Tư pháp được giao chủ trì xây dựng, trình Chính phủ ban hành nghị quyết về cơ chế đặc

biệt để xử lý các vướng mắc pháp lý, bảo đảm thực thi đầy đủ các phương án cắt giảm đã được phê duyệt, hoàn thành trước ngày 31/12/2025. Các Bộ, cơ quan ngang Bộ phải rà soát, bãi bỏ ngay các điều kiện kinh doanh không còn phù hợp, đồng thời tổng hợp các phương án chưa được thực thi, gửi Bộ Tư pháp trước ngày 25/12/2025.

Một trong những thành tựu pháp lý nổi bật khác trong năm 2025 là việc ra mắt Cổng Pháp luật quốc gia. Đây là nền tảng số dùng chung do Bộ Tư pháp xây dựng, vận hành với sự đồng hành của Tập đoàn FPT nhằm hướng tới mục tiêu “Đồng hành cùng người dân và doanh nghiệp bước vào kỷ nguyên mới”, đáp ứng yêu cầu cải cách thể chế, thúc đẩy xây dựng Nhà nước pháp quyền, hiện thực hóa tinh thần các Nghị quyết trụ cột trọng điểm của Bộ Chính trị. Nền tảng này cung cấp hệ thống văn bản quy phạm pháp luật chính thống nhằm bảo đảm việc tiếp cận các chính sách pháp lý đầy đủ và kịp thời; là kênh hỗ trợ, trợ giúp pháp lý trên môi trường số phục vụ người dân và doanh nghiệp; tạo không gian tương tác số giữa người dân, doanh nghiệp, Nhà nước thông qua hoạt động phản ánh kiến nghị, góp ý văn bản quy phạm pháp luật, chính sách nhằm xây dựng, hoàn thiện, kiến tạo nền pháp lý hiện đại, minh bạch... Đặc biệt, Cổng Pháp luật quốc gia tích hợp nhiều tính năng, nền tảng, trong đó có ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) để giúp người dân, doanh nghiệp tìm hiểu thông tin về pháp luật; giúp nâng cao nhận thức, ý thức của người dân, tạo thói quen, văn hóa tuân thủ pháp luật...

Trong đó, việc duy trì thông tin trên Cổng thông tin điện tử Bộ Tư pháp, Cổng Pháp luật quốc gia cũng là nhiệm vụ quan trọng được Báo Pháp luật Việt Nam tập trung triển khai trong năm 2025, với sự phân công Phó Tổng Biên tập trực tiếp chỉ đạo và giao Ban Thời sự Nội chính làm đầu mối thực hiện. Cổng Thông tin điện tử Bộ Tư pháp được xây dựng từ năm 2005, là kênh cung cấp thông tin chính thống, tập trung của Bộ trên môi trường mạng, làm đầu mối kết nối thông tin chỉ đạo, điều hành của Lãnh đạo Bộ; liên kết, tích hợp các kênh thông tin, các dịch vụ công trực tuyến của Bộ Tư pháp; đồng thời thực hiện thông tin, truyền thông về đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước và hoạt động của Bộ, ngành Tư pháp. Việc duy trì có hiệu quả hoạt động thông tin trên Cổng thông tin điện tử Bộ Tư pháp, Cổng Pháp luật quốc gia đánh dấu bước phát triển mới của Báo trong việc thực hiện chức năng truyền thông, thông tin phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành, góp phần đưa thông tin pháp luật tiếp cận rộng rãi đến bạn đọc và xã hội trong năm 2025. **ĐỖ TRANG**

2025 - YÊU THƯƠNG ĐONG ĐẦY

Công ước Hà Nội: Kiến tạo trật tự số bằng luật pháp và niềm tin

Cùng chính tại đó, các mối đe dọa an ninh phi truyền thống đang gia tăng chưa từng có. Tội phạm mạng không còn là những hành vi đơn lẻ, mà đã trở thành một ngành công nghiệp ngầm xuyên quốc gia, khai thác triệt để công nghệ cao để đánh cắp dữ liệu, tấn công hạ tầng trọng yếu, thao túng nhận thức xã hội, lừa đảo tài chính và xâm hại nhóm yếu thế.

Hàng trăm nghìn cuộc tấn công mạng được ghi nhận mỗi ngày trên toàn cầu, gây thiệt hại kinh tế lên tới hàng nghìn tỷ USD mỗi năm, nhưng thiệt hại lớn hơn nằm ở sự xói mòn niềm tin số, nền tảng của mọi tiến trình chuyển đổi số. Trong bối cảnh đó, yêu cầu xây dựng một cơ chế hợp tác quốc tế mang tính thống nhất, ràng buộc và hiệu quả để phòng, chống tội phạm mạng đã trở thành mệnh lệnh của thời đại.

Sau nhiều năm đàm phán phức tạp, tháng 12/2024, Đại hội đồng Liên hợp quốc chính thức thông qua Công ước quốc tế về phòng, chống tội phạm mạng. Đặc biệt, Việt Nam được lựa chọn là quốc gia đăng cai Lễ mở ký và Hội nghị cấp cao, tổ chức tại Hà Nội vào ngày 25 - 26/10/2025.

Từ thời khắc ấy, Hà Nội không chỉ là nơi diễn ra một sự kiện đối ngoại đa phương, mà trở thành điểm hội tụ của niềm tin và trách nhiệm toàn cầu, nơi cộng đồng quốc tế cùng đặt bút ký cho một trật tự số dựa trên luật pháp, hợp tác và nhân văn.

Công ước Hà Nội gồm 9 chương, 71 điều, là văn kiện pháp lý quốc tế đầu tiên điều chỉnh một cách toàn diện các hành vi phạm tội trên không gian mạng. Điểm đặc biệt của Công ước không chỉ nằm ở phạm vi điều chỉnh rộng, mà ở triết lý cân bằng giữa hai trụ cột: bảo đảm an ninh mạng và bảo vệ quyền con người.

Lần đầu tiên, cộng đồng quốc tế thống nhất cách tiếp cận đối với các hành vi như truy cập trái phép hệ thống dữ liệu, tấn công từ chối dịch vụ, phát tán mã độc, gian lận điện tử, rửa tiền qua mạng, xâm hại trẻ em trực tuyến... Việc hình sự hóa rõ ràng các hành vi này giúp xóa bỏ những “vùng xám” pháp lý, tạo sự nhất quán trong truy tố và hợp tác điều tra xuyên biên giới.

Một bước tiến mang tính đột phá của Công ước là cơ chế xử lý chứng cứ điện tử xuyên biên giới. Trong bối cảnh dữ liệu phân tán toàn cầu, dấu vết tội phạm có thể nằm trên các máy chủ thuộc nhiều quốc gia khác nhau, khiến điều tra dễ rơi vào bế tắc. Công ước Hà Nội tạo hành lang pháp lý cho việc bảo toàn, thu thập và chia sẻ dữ liệu điện tử, đồng thời ràng buộc chặt chẽ các nguyên tắc về quyền riêng tư, bảo vệ dữ liệu cá nhân và sự giám sát của cơ quan tư pháp độc lập.

Hợp tác quốc tế được xác lập là trụ cột trung tâm, với mạng lưới liên lạc 24/7 giữa các quốc gia

Dấu ấn Công ước Hà Nội và cuộc chiến toàn cầu chống tội phạm mạng

Năm 2025, Công ước Hà Nội được bình chọn là 1 trong 10 Sự kiện về khoa học - công nghệ. Trong kỷ nguyên số, an ninh mạng là một mặt trận, nơi dữ liệu, giao dịch và thông tin di chuyển với tốc độ ánh sáng, nơi lợi ích quốc gia, an ninh con người và niềm tin xã hội cùng tồn tại trong một không gian không biên giới.

● Chương trình Diễn tập An ninh mạng quốc gia năm 2025 góp phần cập nhật các quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên lĩnh vực an ninh mạng, chia sẻ kinh nghiệm ứng cứu, khắc phục sự cố.

nhằm bảo đảm phản ứng nhanh khi phát hiện, điều tra hoặc ngăn chặn tội phạm mạng. Công ước khuyến khích sự phối hợp đa tầng giữa cơ quan thực thi pháp luật, tổ chức quốc tế và doanh nghiệp công nghệ - những chủ thể đang nắm giữ phần lớn dữ liệu và hạ tầng số toàn cầu.

Số vụ lừa đảo trực tuyến ở Việt Nam tăng 65%

Tại Lễ công bố Chiến dịch truyền thông “Toàn dân chống lừa đảo”, chuyên gia an ninh mạng Ngô Minh Hiếu (Hiếu PC) cho biết, các đường dây lừa đảo hiện hoạt động có tổ chức, không còn là những nhóm nhỏ lẻ. Đồng thời, việc trở thành tội phạm mạng giờ đây dễ dàng hơn bao giờ hết. “Trước đây, muốn phạm tội trên mạng phải biết nhiều thứ như kỹ thuật, cách rửa tiền hay đánh cắp thông tin. Còn ngày nay, bất kỳ ai có điện thoại kết nối được mạng đều có thể trở thành tội phạm mạng, bởi dữ liệu cá nhân và tài khoản ngân hàng được mua bán tràn lan trên mạng”, ông nói.

Ông Hiếu cho biết, tội phạm mạng đang mở rộng kênh tấn công qua nhiều nền tảng như Facebook, TikTok hay Instagram... Sự xuất hiện của công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) khiến chiêu thức lừa đảo ngày càng tinh vi, khó nhận diện.

Không chỉ dừng ở việc chiếm đoạt tài sản, nhiều vụ việc còn liên quan đến nạn buôn người, khi kẻ xấu lợi dụng các lời mời tuyển dụng hoặc học bổng giả để dụ dỗ nạn nhân. Theo ông, khó khăn kinh tế và mức lương thấp là những yếu tố khiến không ít bạn trẻ dễ sa bẫy.

Để thực hiện lừa đảo, kẻ xấu thường khai thác dữ liệu cá nhân công khai trên mạng, chẳng hạn như hình ảnh, bằng khen hoặc

thông tin trường học. Từ đó, chúng tạo dựng kịch bản lừa đảo nhằm thao túng tâm lý nạn nhân, điển hình là giả danh công an hoặc mạo danh học bổng toàn phần danh giá.

Thực tế, theo thống kê của Cục An ninh mạng và Phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (A05) thuộc Bộ Công an, trong 8 tháng đầu năm, Việt Nam ghi nhận hơn 1.500 vụ lừa đảo qua mạng, tăng 65% so với cùng kỳ năm 2024, với thiệt hại ước tính hơn 1.660 tỷ đồng.

Cùng thời gian này, lực lượng chức năng phát hiện hơn 4.532 tên miền độc hại, tăng khoảng 90%, với các thủ đoạn ngày càng tinh vi như deepfake, lừa đảo tiền ảo, chiếm đoạt OTP, giả danh cơ quan công an hoặc ngân hàng. Những hành vi này không chỉ gây thiệt hại về tài chính mà còn làm xói mòn niềm tin số, ảnh hưởng đến tiến trình chuyển đổi số quốc gia.

Theo ông Hiếu, người dân Việt Nam hiện phản ứng quá nhanh trước các thông tin và hành động trên môi trường trực tuyến, đặc biệt là khi chuyển tiền hoặc nhấp vào các đường link lạ. Ông khuyến nghị nên “sống chậm lại một chút”, dành thời gian kiểm chứng thông tin trước khi thực hiện bất kỳ giao dịch nào.

“Không có công an nào làm việc qua điện thoại hay trực tuyến, tất cả đều phải làm việc trực tiếp tại trụ sở”, ông nhấn mạnh. Đối với các tổ chức, doanh nghiệp, ông cho rằng điểm yếu đầu tiên nằm ở nhận thức của cán bộ và nhân viên. “Khi người có quyền truy cập cao không được đào tạo bài bản về an ninh mạng, kẻ xấu có thể dễ dàng mua thông tin tài khoản quản trị để xâm nhập và đánh cắp dữ liệu”, ông nói.

● Ngày hội an toàn trực tuyến “Không Một Minh”.

● Đại tá Hà Văn Bắc, Phó Cục trưởng Cục A05 - Bộ Công an. (Ảnh trong bài: NCA)

Bên cạnh đó, ông cho rằng lỗ hổng thứ hai đến từ hệ thống hạ tầng công nghệ đã quá cũ, không còn đáp ứng được yêu cầu của quá trình chuyển đổi số. Theo ông, an toàn mạng chỉ được bảo đảm khi có sự kết hợp đồng bộ giữa quy trình, công nghệ và con người. “Chỉ cần thiếu một trong ba yếu tố đó, hệ thống sẽ bị hỏng và có thể chịu tổn thất lớn”, ông nói.

Từ thực tế này, ông Hiếu khuyến nghị các tổ chức nên làm việc với tư duy phòng ngừa, luôn chuẩn bị cho tình huống “rồi một ngày sẽ bị hack”. Doanh nghiệp cần chủ động “phòng bệnh hơn chữa bệnh”, bằng cách đào tạo nhân viên, áp dụng công nghệ bảo mật hiện đại và đầu tư đồng thời vào phần cứng lẫn phần mềm, nhằm gia cố hệ thống trước khi sự cố xảy ra.

Ông Trịnh Hoài Nam, Giám đốc Trung tâm sản phẩm Công ty an ninh mạng Viettel cho rằng, lừa đảo trực tuyến đang trở thành một trong những vấn đề “nóng” nhất hiện nay. Tập đoàn Viettel cũng đang triển khai nhiều chiến lược cụ thể để giảm thiểu tối đa tình trạng này.

“Trong thời gian gần đây, người dùng có thể nhận thấy số lượng cuộc gọi spam và scam xuất phát từ mạng Viettel đã giảm đáng kể. Chúng tôi đã triển khai nhiều chiến dịch đồng bộ nhằm hạn chế các cuộc gọi lừa đảo và làm phiền, tận dụng lợi thế công nghệ và dữ liệu của nhà mạng để bảo vệ người dùng”, ông bổ sung.

Tập đoàn cũng đang mở rộng hoạt động nghiên cứu, xây dựng các giải pháp toàn diện nhằm hỗ trợ cộng đồng trong việc phát hiện và ngăn chặn lừa đảo. Khi nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế, ông Nam

nhận thấy chiến dịch “Toàn dân chống lừa đảo” của Việt Nam có nhiều điểm tương đồng với mô hình tại Singapore. Quốc gia này đã xây dựng một khuôn khổ hợp tác chặt chẽ giữa cơ quan nhà nước, ngân hàng và nhà mạng, nhằm chia sẻ trách nhiệm và phối hợp hiệu quả trong việc xử lý lừa đảo.

Ông Nam cho rằng Việt Nam có thể đi chậm hơn một bước, nhưng chiến dịch đang đi đúng hướng. “Nếu có sự chung tay của lực lượng công an, các nhà mạng và hệ thống tài chính, tôi tin chiến dịch này sẽ đạt kết quả rất tốt”, ông nói.

Thực tế, chiến dịch “Toàn dân chống lừa đảo” ghi dấu sự hợp lực chưa từng có giữa nhiều lực lượng, bao gồm Hiệp hội An ninh mạng quốc gia và Công an các tỉnh, thành phố như TP HCM, Đồng Nai, Tây Ninh, Khánh Hòa, Lâm Đồng, với vai trò là thành viên Ban Chỉ đạo. Bên cạnh đó còn có sự tham gia của các cơ quan quản lý, doanh nghiệp trong lĩnh vực tài chính, chứng khoán và các đối tác truyền thông.

Cùng đó, trong bối cảnh hơn 77% trẻ em Việt Nam sử dụng Internet hằng ngày, Liên minh Niềm Tin Số đã phát động chiến dịch “Không Một Minh” với thông điệp “Cùng nhau an toàn trực tuyến”, nhằm bảo vệ hơn 12 triệu thanh, thiếu niên Việt Nam trước các nguy cơ trên không gian mạng.

Chiến dịch do UNODC, UNICEF, Bộ Công an, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Y tế bảo trợ, được triển khai trong chuỗi hoạt động chào mừng Lễ mở ký Công ước Hà Nội. Hàng nghìn KOL, KOC, nhà sáng tạo nội dung cùng các nền tảng lớn như Google, Meta, TikTok tham gia lan tỏa thông điệp bằng ngôn ngữ gần gũi với giới trẻ. Song song đó, các lớp tập huấn trực tiếp tại 34 tỉnh, thành phố, cùng “Cầm nang an toàn trực tuyến cho thanh, thiếu niên” giúp chuyên hóa nhận thức thành kỹ năng cụ thể. Chỉ trong chưa đầy một tháng, chiến dịch đã tiếp cận hơn 500 triệu lượt người, thu hút hơn 2.000 trường học tham gia, cho thấy bảo vệ trẻ em trên không gian mạng đã thực sự trở thành mối quan tâm xã hội rộng lớn, không còn là khẩu hiệu.

Đại tá Hà Văn Bắc, Phó Cục trưởng Cục A05 nhấn mạnh: “Khi người dân hiểu và hành động đúng, chúng ta đã thắng một nửa trong cuộc chiến với tội phạm mạng. Cùng quan điểm, ông Vũ Duy Hiền, Phó Tổng Thư ký Hiệp hội An ninh mạng Quốc gia khẳng định: “Không ai có thể an toàn nếu người khác bị tổn thương”.

Việt Nam đăng cai Lễ mở ký Công ước Hà Nội không chỉ là dấu mốc ngoại giao, mà còn thể hiện vai trò kiến tạo niềm tin số. Từ mỗi hành động nhỏ, “chậm lại để kiểm chứng”, “chia sẻ đúng, cảnh báo sớm”, đến sự phối hợp giữa Nhà nước, doanh nghiệp, nền tảng và người dân, một thông điệp mạnh mẽ được khẳng định: Không ai bị bỏ lại phía sau trên không gian mạng. **UYÊN NA**

2025 - YÊU THƯƠNG ĐONG ĐẦY

Những mùa bão dữ trên dải đất hình chữ S

Còn nhớ vào cuối tháng 9, khi cơn bão Bualoi (bão số 10) đổ bộ vào miền Trung Việt Nam (từ Nghệ An đến Quảng Trị), với tốc độ lên đến 40km/h, sức tàn phá lớn, hoàn lưu bão rộng đã làm 1.076 điểm trường bị ảnh hưởng, thiệt hại. Sạt lở 19.500m kè, bờ sông, bờ biển ở các tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Trị, Huế. Hàng nghìn cây xanh bị gãy đổ, ngập sâu nhiều tuyến đường ở các tỉnh thành từ miền Bắc đến miền Trung khiến ùn tắc giao thông kéo dài. Theo thống kê bão Bualoi còn để lại thiệt hại hàng chục tỷ đồng cho các tỉnh, địa phương.

Khi cơn bão Bualoi vừa đi qua, chỉ vài ngày sau đó, cơn bão số 11 (Matmo) tiếp tục đổ bộ vào dải đất liền khu vực giáp biên giới Việt Nam - Trung Quốc. Dù không gây gió quá mạnh trên đất liền Việt Nam, hoàn lưu sau bão lại gây ra mưa kỷ lục ở khu vực vùng núi Đông Bắc Bộ, kéo theo lũ kỷ lục trên nhiều dòng sông. Tình trạng ngập lụt kỷ lục xảy ra tại Thái Nguyên, Lạng Sơn, Bắc Ninh, vượt qua cả kỷ lục được thiết lập vào năm 2024, do siêu bão Yagi gây ra.

Hơn một tuần sau mưa lũ, Thái Nguyên là địa phương gánh chịu hậu quả nặng nề nhất. Lượng mưa đặc biệt lớn trút xuống ngày 6 - 7/10 đã khiến địa phương này ngập chưa từng có. Trong đó có 8 người chết do lũ cuốn và sạt lở đất, thiệt hại vật chất lên tới 12.200 tỷ đồng.

Không chỉ hứng chịu những cơn bão cực mạnh, mà năm 2025, Việt Nam còn đối diện với nhiều thời tiết cực đoan. Đơn cử như trận mưa lụt ở miền Trung - Tây Nguyên vào những ngày cuối tháng 11 gây ngập úng nặng nề ở Lâm Đồng, Khánh Hòa, Đắk Lắk... khiến hàng nghìn hộ gia đình mắc kẹt trong biển nước, thiệt hại lên đến hàng chục tỷ đồng về vật chất, gia súc, gia cầm, hoa màu, mùa màng.

Lý giải nguyên nhân hiện tượng lũ quét, sạt lở đất xảy ra nhiều, liên tục ở khu vực miền Trung - Tây Nguyên, đặc biệt là trong đợt mưa lớn từ ngày 15 - 19/11, Trưởng phòng Dự báo thời tiết, Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn (KTTV) Quốc gia, ông Nguyễn Văn Hưởng cho biết, nguyên nhân của đợt mưa lớn ở các tỉnh miền Trung là do không khí lạnh ở phía Bắc được tăng cường, dải hội tụ nhiệt đới dâng trực từ phía Nam lên, nhiều động trong đới gió Đông kết hợp với địa hình đón gió gây mưa đặc biệt lớn.

Tại Việt Nam, năm 2025 được ghi nhận là một năm có diễn biến thiên tai KTTV cực kỳ bất thường và dị thường, gây ra những thiệt hại nghiêm trọng trên cả nước. Tổng thiệt hại kinh tế

Khi “mầm” yêu thương vượt lên giông bão

● Hình ảnh Bia Quốc học (TP Huế) ngập trong mưa lũ kéo dài. (Ảnh: Lê Hoàng)

● Miền Trung Việt Nam đã hứng chịu hàng loạt thiệt hại do các cơn bão liên tục đổ bộ. (Nguồn: VietnamNet)

● Vượt lên muôn trùng giông bão đó là tình yêu thương, đồng bào ấm áp sẻ chia, đùm bọc nhau trong khó khăn. (Nguồn: Trung ương Đoàn TNCS HCM)

Năm 2025, trước ảnh hưởng của biến đổi khí hậu toàn cầu, Việt Nam hứng chịu hàng loạt những cơn bão lịch sử, để lại những tổn thất nặng nề về người và của. Vượt lên giữa muôn trùng bão tố, tình đồng bào ấm áp, san sẻ đã trở thành “mầm” yêu thương nối kết những người dân Việt Nam, tỏa sáng truyền thống “thương người như thể thương thân” của dân tộc.

ước tính đã vượt 97.000 tỷ đồng và đã có 409 người chết và mất tích tính đến cuối tháng 11/2025.

Chia sẻ với truyền thông, ông Hoàng Đức Cường - Phó cục trưởng Cục KTTV, cho biết, năm 2025, Việt Nam đã có khoảng 21 cơn bão/áp thấp nhiệt đới (ATNĐ), gồm 15 bão, 6 ATNĐ, hoạt động trên Biển Đông và trở thành năm có số lượng bão/ATNĐ hoạt động nhiều nhất trên Biển Đông kể từ khi có số liệu quan trắc (từ năm 1961), năm nhiều nhất trước đó là 2017 với 20 cơn bão/ATNĐ gồm 16 bão, 4 ATNĐ.

Ngoài kỷ lục về số lượng bão/ATNĐ, mùa bão năm 2025 còn ghi nhận một số tính chất đặc biệt, bất thường và cực đoan như: Cơn bão số 1 (Wutip) là cơn bão đầu tiên xuất hiện trên Biển Đông trong tháng 6 sau hơn 40 năm; Cơn bão số 9 (Ragasa) với cường độ mạnh cấp 17, giật trên cấp 17 đã trở thành cơn bão mạnh nhất từng hoạt động trên khu vực Biển Đông); ATNĐ cuối tháng 11, bắt nguồn từ cơn bão Senyar di chuyển từ khu vực Ấn Độ Dương sang khu vực Tây Bắc Thái Bình Dương.

Ngay từ khi những dự báo đầu tiên về các cơn bão đáng lo ngại được đưa ra, lực lượng chức năng đã thực hiện kêu gọi sơ tán dân, củng cố đê điều, chuẩn bị lương thực và phương tiện cứu trợ. Các cơ quan dự báo khí tượng thường xuyên cập nhật tình hình bão lũ, giúp người dân có thời gian ứng phó phù hợp.

Muôn trùng bão lũ không thể dập tắt hơi ấm tình người

Mặc dù năm 2025 Việt Nam đã hứng chịu những ảnh hưởng, thiệt hại từ thời tiết cực đoan, tuy nhiên, tỏa sáng giữa muôn trùng giông bão chính là tình đồng bào, quân dân đã sưởi ấm những trái tim. Trong nhiều tình huống nguy hiểm, hàng ngàn lượt người được sơ tán khỏi vùng trọng yếu như ven sông, ven biển trước khi bão vào đất liền. Các lực lượng quân đội, công an và dân quân tự vệ triển khai tàu thuyền, xe cứu trợ và trực thăng đến các khu vực bị cô lập, tiếp tế lương thực và đưa người đi cấp cứu.

Không những vậy, các Bộ, ngành như: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Ban Chỉ đạo Phòng thủ dân sự quốc

gia... đã phối hợp chặt chẽ để bảo đảm các nguồn lực được phân bổ đến nơi cần nhất một cách nhanh chóng và hiệu quả.

Chính từ tinh thần “không ai bị bỏ lại phía sau”, người dân địa phương đã cùng nhau chia sẻ cơm nước, chỗ ở tạm thời, chăm sóc người ốm đau và phối hợp dọn dẹp sau bão, khiến các nỗ lực cứu trợ chính thức được tiếp thêm động lực lớn. Điều này không chỉ giúp giảm nhẹ thiệt hại mà còn tăng cường sự gắn kết, niềm tin giữa người dân với nhau.

Hưởng ứng Lời kêu gọi của Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) Việt Nam về ủng hộ đồng bào bị thiệt hại do mưa lũ gây ra, tính đến 12 giờ ngày 5/12, đã có hơn 1,1 triệu người dân, trên 10.000 tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp ủng hộ đồng bào các tỉnh khắc phục hậu quả do bão lũ gây ra qua Ban Vận động cứu trợ Trung ương với tổng số tiền 1.175,249 tỉ đồng.

Thời gian qua, Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đã phối hợp với Bộ Công an triển khai

vận động ủng hộ bằng VNeID qua Ngân hàng; phối hợp với các Bộ, cơ quan Trung ương tổ chức các chương trình, sự kiện trong đó có vận động ủng hộ đồng bào khắc phục hậu quả do bão, lũ.

Đáng chú ý nhất trong dịp cuối năm 2025 là “Chiến dịch Quang Trung”. Do sạt lở đất, ngập lụt lịch sử đã biến những thôn xóm yên bình ở Đắk Lắk, Khánh Hòa, Gia Lai, Lâm Đồng thành vùng trắng: gần 1.000 căn nhà sập đổ hoàn toàn, hơn 3.000 căn bị hư hỏng nặng, thiệt hại ước tính trên 16.000 tỷ đồng, 108 sinh mạng bị cướp đi. Trong bối cảnh đó, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã phát động “Chiến dịch Quang Trung” - một chiến dịch thần tốc nhằm dựng lại từng mái nhà, sửa chữa từng căn nhà hư hỏng, kịp trả lại cho người dân một chỗ dựa trước khi Tết đến.

Thủ tướng lội bùn đến từng thôn xóm, thăm hỏi những gia đình mất nhà ở thôn Phú Hữu, xã Hòa Thịnh, Đắk Lắk, gửi đi một thông điệp rất rõ ràng: Nhà nước không đứng ngoài nỗi đau của dân mình, mà chọn đứng ngay giữa bùn đất và đồ nát, cùng Nhân dân bắt đầu lại từ đầu.

“Chiến dịch Quang Trung” triển khai đồng loạt từ ngày 1/12 tại các địa phương từ Hà Tĩnh đến Lâm Đồng, trọng tâm là Đắk Lắk, Khánh Hòa, Gia Lai, Lâm Đồng. Mục tiêu được ấn định bằng những mốc thời gian cụ thể: hoàn thành sửa chữa nhà hư hỏng nặng trước ngày 31/12, xây dựng lại, tái định cư cho các gia đình nhà bị đổ, sập, trôi chậm nhất trước ngày 31/1/2026 để “bảo đảm mọi người dân có nhà ở, có chỗ thờ cúng tổ tiên, vui xuân đón Tết Nguyên đán và năm mới 2026”.

Bên cạnh nỗ lực của chính quyền, sự hỗ trợ từ cộng đồng đã trở thành điểm sáng lớn trong năm bão lũ 2025. Các tổ chức, các doanh nghiệp và nhóm tình nguyện đã quyên góp lương thực, nước sạch, chăn ấm và các nhu yếu phẩm thiết yếu tới người dân vùng lũ.

Nhiều chương trình thiện nguyện quy mô lớn cũng được tổ chức nhằm gây quỹ hỗ trợ khắc phục hậu quả sau bão lũ, đồng thời góp phần tái thiết cộng đồng ngay sau khi nước rút. Trong những ngày mưa lũ lịch sử “lũ chồng lũ, bão chồng bão” đã gây thiệt hại nặng nề tại các tỉnh Gia Lai, Đắk Lắk, Khánh Hòa, Lâm Đồng và nhiều địa phương khác, Thành phố Hà Nội đã tích cực hỗ trợ đồng bào vùng lũ. Từ đầu đợt mưa lũ, Hà Nội đã hỗ trợ 22 tỉnh, tổng số tiền 188 tỷ đồng, trong đó riêng Gia Lai là 50 tỷ đồng để khắc phục hậu quả mưa lũ. Thành phố cũng tiếp tục hỗ trợ 200 tỷ đồng để Gia Lai xây dựng khu tái định cư, sửa chữa hạ tầng giao thông bị hư hại, cùng 50 tấn hàng cứu trợ.

NGỌC HƯƠNG

2025 - YÊU THƯƠNG ĐONG ĐẦY

TỪ SỰ KIỆN QUỐC GIA ĐẾN BẢN HÒA ÂM KINH TẾ, VĂN HÓA:

Tất cả cùng chung
nhịp đập Tổ quốc

Những chương trình Quốc gia mang chiều sâu lịch sử và ý nghĩa chính trị, xã hội lớn

Lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2025), Lễ kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công (19/8/1945 - 19/8/2025) và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2/9/1945 - 2/9/2025) trở thành điểm hội tụ của ký ức dân tộc, nơi lịch sử không nằm yên trong sách vở mà sống động trong từng hoạt động, từng chương trình nghệ thuật, từng không gian công cộng được thắp sáng bởi tinh thần tri ân và khát vọng vươn lên. Các Lễ kỷ niệm này giáo dục truyền thống yêu nước, tinh thần đại đoàn kết, khát vọng hòa bình, ý chí tự lực, tự cường, tự tôn, tự hào dân tộc; thể hiện lòng biết ơn sâu sắc đối với các thế hệ đã hy sinh vì độc lập dân tộc, thống nhất đất nước; khẳng định ý chí quyết tâm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Trong những năm gần đây, hình thức tổ chức các concert quốc gia, chương trình nghệ thuật quy mô lớn ngoài trời, kết hợp âm nhạc, công nghệ trình diễn, ánh sáng và kể chuyện lịch sử, đã mở ra một cách tiếp cận mới đối với công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ. Có thể kể đến những chương trình nghệ thuật chính luận đã ghi dấu ấn sâu đậm trong lòng công chúng như: “Tổ quốc trong tim”, “Niềm tin và khát vọng Việt Nam”, “Việt Nam khát vọng hùng cường”, “V Concert - Rạng rỡ Việt Nam”, “Dưới cờ vinh quang” “Đất nước trọn niềm vui”, “Sáng mãi niềm tin theo Đảng”, “Hà Nội - Sáng mãi khát vọng Việt Nam”, “80 năm - Tự hào Việt Nam”, “Bản hùng ca bất diệt”, “Dưới ánh sao vàng”, “Vang mãi khúc khai hoàn”... Đây là những concert được dàn dựng công phu, thường diễn ra vào các dịp kỷ niệm trọng đại như Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9, với không gian trình diễn lớn, quy tụ nhiều thế hệ nghệ sĩ và thu hút hàng vạn khán giả trực tiếp cùng hàng triệu lượt theo dõi qua truyền hình, nền tảng số.

Song hành với đó là các đại nhạc hội mang tinh thần cộng đồng, khơi dậy niềm tự hào dân tộc và sự gắn kết xã hội như: “Tổ quốc gọi tên mình”, “Việt Nam trong tôi là”, “Giai điệu tự hào”, “Hẹn ước Bắc Nam”, chuỗi chương trình nghệ thuật “Điều còn mãi” được tổ chức thường niên. Những concert này không chỉ tôn vinh các giá trị lịch sử, văn hóa mà còn cho thấy cách tiếp cận mới trong việc kể câu chuyện dân tộc bằng

● Lễ Kỷ niệm 80 năm Cách mạng tháng Tám thành công và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. (Ảnh: Nhật Bắc)

● Lễ diễu binh, diễu hành kỷ niệm 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. (Ảnh: Lương Ý)

Những năm mang dấu mốc tròn của lịch sử dân tộc luôn có sức lay động đặc biệt trong đời sống tinh thần của xã hội. Khi cả đất nước cùng hướng về những sự kiện quốc gia như kỷ niệm 50 năm, 80 năm các mốc son trọng đại của cách mạng, của độc lập, thống nhất, hay những concert quốc gia được tổ chức với quy mô lớn, đó không chỉ là những hoạt động lễ nghi hay văn hóa giải trí đơn thuần. Đó là những khoảnh khắc mà hàng triệu con người, dù khác biệt thế hệ, ngành nghề, vùng miền, đều chung một nhịp đập Tổ quốc, cùng soi chiếu quá khứ, khẳng định hiện tại và gửi gắm niềm tin vào tương lai phát triển bền vững của đất nước.

âm nhạc, đưa những giai điệu cách mạng, những ca khúc về Tổ quốc đến gần hơn với giới trẻ thông qua hòa âm, phối khí hiện đại và ngôn ngữ sân khấu đương đại.

Nhiều concert quốc gia còn kết hợp mạnh mẽ với công nghệ trình diễn tiên tiến, từ ánh sáng, mapping 3D đến trình diễn drone, tạo nên những không gian nghệ thuật ngoài trời ấn tượng tại các địa điểm mang tính biểu tượng như: Quảng trường Ba Đình, khu vực Hồ Gươm (Hà Nội), phố đi bộ Nguyễn Huệ (TP HCM). Bên cạnh đó, các chương trình countdown quốc gia chào năm mới cũng dần trở thành sự kiện văn hóa quen thuộc, nơi âm nhạc, ánh sáng và tinh thần lạc quan của xã hội hội tụ, mở ra một năm mới với niềm tin và khát vọng phát triển.

Những ca khúc quen thuộc về Tổ quốc, về khát vọng hòa bình, về con người Việt Nam được phối khí hiện đại, đặt trong không gian trình diễn giàu cảm xúc, giúp lịch sử trở nên gần gũi hơn, chạm đến trái tim thay vì chỉ dừng ở sự trang nghiêm. Khi hàng vạn khán giả

cùng hát vang, cùng giơ cao lá cờ đỏ sao vàng, cảm xúc cộng hưởng ấy tạo nên một sức mạnh tinh thần hiếm có, khẳng định rằng tình yêu nước không hề phai nhạt mà đang được tiếp nối bằng những hình thức biểu đạt mới.

Mang động lực thúc đẩy kinh tế

Đáng chú ý, những sự kiện quốc gia lớn ngày càng được nhìn nhận không chỉ dưới góc độ văn hóa, tư tưởng mà còn là động lực thúc đẩy kinh tế. Mỗi chương trình kỷ niệm, mỗi concert quốc gia kéo theo sự tham gia của nhiều ngành nghề, từ du lịch, dịch vụ, truyền thông, công nghiệp sáng tạo đến công nghệ số. Các địa phương đăng cai sự kiện ghi nhận lượng du khách tăng mạnh, hệ thống lưu trú, ẩm thực, vận tải hoạt động sôi động hơn, tạo ra dòng chảy kinh tế lan tỏa. Văn hóa, trong trường hợp này, không chỉ là giá trị tinh thần mà trở thành một nguồn lực phát triển, đóng góp trực tiếp vào tăng trưởng kinh tế.

Đây cũng chính là định hướng phát triển hiện nay của

Việt Nam: kinh tế song hành cùng văn hóa để ghi danh một Việt Nam phát triển, tự tin trong bối cảnh biến động toàn cầu. Trong bối cảnh thế giới liên tục đối mặt với xung đột địa chính trị, đứt gãy chuỗi cung ứng, lạm phát gia tăng và những cú sốc kinh tế khó lường, việc giữ vững bản sắc và sức mạnh nội sinh càng trở nên quan trọng.

Việt Nam, với vị thế là một nền kinh tế đang phát triển, hội nhập sâu rộng, đã và đang trở thành điểm đến của dòng vốn đầu tư, đặc biệt trong lĩnh vực sản xuất, công nghệ và công nghiệp hỗ trợ. Tuy nhiên, đi cùng với cơ hội là áp lực lớn trong việc kiểm soát lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô và bảo đảm tăng trưởng bền vững.

Trong bối cảnh đó, việc Việt Nam vẫn duy trì được mức tăng trưởng kinh tế tương đối cao so với nhiều quốc gia trong khu vực và trên thế giới là một điểm sáng. Công tác điều hành kinh tế được thực hiện theo hướng thận trọng, linh hoạt, ưu tiên kiểm soát lạm phát, ổn định tỷ giá, bảo đảm an sinh xã hội và hỗ trợ doanh nghiệp phục hồi,

phát triển. Điều đáng nói là những thành quả kinh tế này không tách rời khỏi nền tảng văn hóa, xã hội ổn định, sự đồng thuận cao trong xã hội và niềm tin của người dân vào con đường phát triển của đất nước.

Chính trong các sự kiện quốc gia lớn, mối quan hệ giữa kinh tế và văn hóa được thể hiện rõ nét nhất. Khi một concert quốc gia được tổ chức thành công, không chỉ giá trị tinh thần được lan tỏa mà hình ảnh một Việt Nam năng động, sáng tạo, an toàn và thân thiện cũng được truyền đi mạnh mẽ. Đó là một hình thức “ngoại giao văn hóa” hiệu quả, góp phần nâng cao vị thế quốc gia, thu hút sự quan tâm của bạn bè quốc tế, nhà đầu tư và du khách. Văn hóa trở thành ngôn ngữ chung, giúp Việt Nam kể câu chuyện phát triển của mình theo cách mềm mại nhưng đầy thuyết phục.

Nhìn sâu hơn, những năm kỷ niệm lớn như A50, A80 còn là dịp để nhìn lại mô hình phát triển, tự đặt ra câu hỏi về chất lượng tăng trưởng và định hướng tương lai. Phát triển kinh tế không chỉ đo bằng con số GDP, mà được đánh giá bằng mức độ lan tỏa lợi ích đến người dân, sự bền vững về môi trường và khả năng giữ gìn bản sắc văn hóa. Những chương trình nghệ thuật, những không gian kỷ niệm được đầu tư bài bản, tôn trọng lịch sử và sáng tạo trong thể hiện chính là minh chứng cho cách Việt Nam lựa chọn con đường phát triển hài hòa, không đánh đổi văn hóa để lấy tăng trưởng ngắn hạn.

Trong dòng chảy ấy, thế hệ trẻ giữ vai trò đặc biệt quan trọng. Họ vừa là khán giả, vừa là người sáng tạo, là lực lượng trực tiếp tham gia tổ chức, biểu diễn, truyền thông cho các sự kiện quốc gia. Khi người trẻ tìm thấy niềm tự hào và cảm hứng trong những chương trình mang đậm tinh thần dân tộc, đó chính là cách hiệu quả nhất để bồi đắp lòng yêu nước, ý thức công dân và trách nhiệm với tương lai đất nước. Kinh tế muốn phát triển bền vững cần nguồn nhân lực chất lượng cao và nguồn nhân lực ấy không chỉ được đào tạo về kỹ năng mà còn cần một nền tảng giá trị vững chắc.

Từ những sân khấu rực sáng trong các đêm concert quốc gia đến những con số tăng trưởng kinh tế tích cực, từ ký ức lịch sử được tái hiện sống động đến chiến lược điều hành kinh tế vĩ mô thận trọng, tất cả đang hòa quyện thành một bản hòa âm mà trong đó, văn hóa giữ nhịp, kinh tế tạo lực đẩy và con người Việt Nam là trung tâm. Chính sự hòa quyện ấy sẽ giúp Việt Nam từng bước ghi danh mình như một quốc gia phát triển, có bản sắc, có chiều sâu và có tương lai bền vững.

BẢO CHÂU

Từ con lộ đất dẫn thẳng ra bờ sông, xóm Cái Bần buổi sáng thường thơm mùi khói rom và nước rút. Con nước đêm qua để lại những vệt bùn sẫm, trên đó lấm tấm dấu chân mèo, chân gà. Trên sông, vài chiếc ghe thương hồ lừ đừ đầy sương mỏng, tiếng máy nổ phành phạch quen tai. Người trong xóm hay bảo nhau, ở đây nghèo thì nghèo vậy, nhưng sáng nào nghe tiếng ghe là thấy con sông, còn máy nổ là còn bữa ăn.

Hạnh ở cuối xóm, căn nhà cất chồm ra mé rạch, cột bạch đàn lơ thơ rêu. Từ ngày cha mẹ mất, Hạnh quen với tiếng nước quây dưới sàn mỗi đêm, quen mùi gió dầm dề tháng bảy, quen đứng ngoài hiên đêm mưa một mình. Cô học hết lớp bảy, chữ nghĩa vướng trong đầu như hột bụi nặng, lơ lửng rồi tan. Có thời Hạnh theo người ta lên thị trấn làm thuê cho quán cơm, lau chùi, rửa nồi, bung bê đến ướt lưng áo. Rồi Hạnh yêu anh thợ hồ làm công trình gần đó, mắt cười hiền như xóm đêm không trăng. Nụ cười ấy ở miền Tây có khi chẳng đáng một chén rượu đế, nhưng đủ khiến người ta trật nhịp.

Anh thợ hồ nói: “Đội anh dành dụm đủ, anh rước em về”. Hạnh tin. Có lẽ người ít chữ dễ tin, hoặc mùa nước nổi làm người ta mềm lòng như ruộng đồng. Đến khi Hạnh báo có thai, anh rời công trình đi tỉnh khác, để lại đôi dép nhựa mòn gót và một lời hứa ó vàng như tờ lịch cũ. Hạnh không khóc nhiều. Ở xóm Cái Bần, người nghèo khóc chỉ tốn nước mắt. Cô bụm bụng, tiếp tục làm thuê, mót từng đồng như mót cá lòng tong trong mương.

Đứa con gái ra đời vào một trưa nắng rớt như mật. Hạnh đặt tên con là My, nghe như một giấc mơ nhỏ. Thằng Tư y tá trạm xá nói tên đó hay, miễn có gạo sữa cho con là được. Hạnh gặt đầu, nhìn đứa bé đỏ hỏn, bàn tay bằng

nửa trái ớt hiểm, móng tay trong như hạt phù sa mới lắng. Đêm về, nước sông thở đều, Hạnh nghe tiếng con khóc ré ướt ánh đèn dầu, nghe tim mình đập như mái chèo khua nước.

Hạnh không biết chạy xe máy. Ở xóm, đàn bà nhiều người không chạy xe, đi đâu thì kêu xe ôm hoặc lợi bộ ra chợ. Sinh xong, người Hạnh như trái bí héo, đứng lên ngồi xuống cũng rãng rặc. Cô dọn dẹp thuê cho mấy nhà khá giả dọc lộ, có khi lên thị trấn lau sàn quán nhậu. Mấy bà chủ bảo Hạnh hiền, tay làm như máy. Hạnh chỉ cười: “Miễn có tiền mua sữa”.

My lớn dần, tóc mảnh như tơ bông, mắt đen như giọt cà phê đầu phin. Nó bò chơi trên ván sàn, thò tay chọc cá dưới rạch. Hạnh sợ, cột vào chân con sợi dây mỏng. Cô nhớ lời má: con nít miền sông nước chết vì nước là chuyện thường. Nghèo ngoài ruộng đói, mà nghèo trên sông thì sợ nước. Hạnh lo theo kiểu đàn bà từng mất mát.

Đến tuổi đi học, My phải qua trường bên kia cánh đồng. Hạnh nhờ Tám xe ôm đầu xóm đưa rước. Ông Tám người tầm thước, lưng đậm, da sạm nắng, cười hở hàm răng vàng. Ông chở con nít trong xóm đã quen, chạy xe như thuộc từng “ô gà”. “Tui thương con nít dữ lắm”, ông nói. Hạnh cảm ơn rồi rít. Mỗi sáng, chiếc Dream ghé trước cửa, My ôm cặp leo lên. Hạnh đứng nhìn con khuất sau hàng bần, nghe tiếng máy xa dần, lòng nhẹ được chút.

Những năm đó, Hạnh túng thiếu triền miên. Mùa nắng nước mặn vô sâu, vườn sau nhà cần cỗi. Mùa mưa nước tràn gập sần, cá linh nhiều mà vẫn thiếu ăn. Hạnh bươn bả từ sáng tới khuya. Vậy mà chiều về, cô đem con ra hiên gỡ tóc, chải mười lăm cái rồi bện bím. Có nghèo đến mấy, Hạnh vẫn muốn My lớn lên sạch sẽ, thẳng thớm, không cong vẹo như phận mẹ.

Con mắt

Truyện ngắn của CAO HÙNG

Ảnh minh họa.

My học giỏi. Cô giáo khen chữ đẹp, toán khá. Hạnh nghe mừng muốn khóc. Nhưng con gái lớn lên như bông đi qua gió. Lên cấp hai, cấp ba, My biết soi gương, biết chấm son hồng, biết đôi áo trắng tinh sang áo có bèo nhẹ. Có hôm Hạnh thấy trong cặp con cái áo mới. “Con lấy đâu ra?”. My nói để dành tiền ăn sáng. Hạnh âm ừ, không gặng. Cô sợ hỏi sâu sẽ móc ra những tấm tối ít chữ khó gọi tên.

My về nhà thường muộn. Nó nói học nhóm, phụ bạn bán quán. Hạnh dặn: “Con gái, đừng đi khuya”. My thưa dạ. Cũng năm đó, ông Tám vẫn chạy xe, vẫn

ghé công mỗi sáng. Hạnh dặn ông chạy chậm khi đường trơn. Ông ừ, nổ máy.

Một sáng tối trời, My ngất trong nhà tắm. Hạnh bỗng con quá giang lên trạm xá rồi bệnh viện. Bác sĩ trẻ nói nhỏ: con bé có thai. Hạnh nghe như có cục đá rơi vào lòng. Mọi thứ im như nước đọng. My cắn môi đến chảy máu. Khi Hạnh hứa không đánh, không đuổi, My mới run tay viết lên giấy: “Tám xe ôm”.

Chiều đó, trời bùng mây đen. Hạnh chạy ra bến đò tìm ông Tám. Người ta bảo ông đi rồi, chắc lên Sài Gòn. Ai nói cũng băng quơ như chuyện mưa trời

mái nhà người khác. Hạnh đứng trong gió, nước sông mặn đắng. Người đàn bà hàng xóm cầm tay Hạnh: “Thôi, lo cho con trước”. Nước mắt Hạnh khô từ lâu.

My sinh một đứa con gái. Nó nhỏ như trái mận non, da xanh, khóc nhẹ như mèo con. Hạnh ôm cháu, nghe mùi da trẻ thơ mà đau như bị cứa. “Tên gì?” Hạnh nói: “An. Chỉ mong đời nó yên”. Ở xóm này, người ta đặt tên con như đặt lời cầu.

My đi làm công nhân khu công nghiệp. Sáng gửi con cho Hạnh, tối sụm người như búp chuối ráo nước. Hạnh ở nhà chăm An, may thuê kiếm thêm

TIẾNG LÒNG

Nhớ về 2025...

Cảm ơn 2025 và xin chào 2026. (Nguồn: Pngtree)

Nếu tính toán chính xác, thì còn 3 ngày nữa kể từ hôm nay, mỗi người cũng như cả nhân loại sẽ bước sang một năm mới.

Có một bài hát rằng: “Năm qua tôi đã làm gì/Giờ là lúc nhìn lại, xem một năm vừa trôi qua...”. Nếu 2025 là một bức tranh thì bức tranh đó sẽ ra sao? Với tôi 2025 là...

Tháng 12, Hà Nội đã bắt đầu lạnh. Những chiều đông mặt trời đi ngủ sớm. Co ro giữa lạnh giá bỗng dưng thêm một chút ô mai gừng, một chút hân của Hà Nội. Dừng xe trước cửa hàng bán ô mai nhỏ xinh quen của bên phố, để thấy mình đang khe khẽ hít hà mùi ô mai, mùi của thời gian, mùi của những tháng năm bé con chân sáo tung tăng đi học. “Cháu nói đến hàng ô mai nhà thầy phải không, cô biết hàng đó. Mẹ cô và mẹ thầy ấy là bạn học với nhau” - cụ bà, chủ cửa hàng ô mai nhỏ có vẻ như tìm được người để mở ra những trang kỷ ức của mình.

“Cô là gái Hàng Bạc cháu ạ, phố ấy ngày xưa cứ đến chập tối là vắng vẻ lắm rồi. Nhưng vắng ngoài phố thôi chứ trong nhà, nhà nào nhà nấy đều nhộn nhịp vì mọi người làm vàng bạc. Tiếng búa của thợ kim hoàn ai đã nghe mới biết, không đao to búa lớn mà nhỏ nhẹ, khoan thai, lúc mau, lúc nhật...”

Hà Nội bây giờ khác quá phải không cháu. Cô già rồi nhưng bạn bè mỗi lần gặp nhau vẫn rủ nhau đi chơi đêm, vì lúc đó Hà Nội mới là Hà Nội. Xe cộ và dòng người đông đúc đã nhường chỗ cho ánh đèn vàng soi qua bóng lá in dấu sẫm đen trên mặt đường. Khói bụi xe đã tàn đi để gọi hương hoa ngọc lan, hoàng lan, hoa sữa ủa về...”

Người bán say sưa kể, người mua đứng ngẩn ra nghe, vì cơ hội để nghe những “mảnh hồn Hà Nội” như thế này sẽ không còn nhiều nữa. Khi những người muôn năm cũ của Hà Nội như

người phụ nữ làm ô mai này không còn, thì liệu hồn cốt Hà Nội sẽ đi đâu, về đâu giữa xô bồ ngược xuôi khói bụi?

Với tôi 2025 là...

Sự kiện thiêng liêng A50 và A80 đã nhắc nhở về một thế hệ gửi tuổi 20 cho đất nước. Trong những năm đầu thập kỷ 70 thế kỷ 20, đã có rất nhiều sinh viên gác bút nghiên để ra trận. Trong chiếc ba lô, ngoài hàng trang người lính vẫn có cuốn sổ tay, giáo trình và cả vài trang thơ. Tuổi 20 của họ không có lễ tốt nghiệp, không có tình yêu đầu, không có tấm bằng kỹ sư. Tuổi 20 ấy đã hóa thành đất mẹ.

Có một thế hệ đã nằm xuống để chúng ta được đứng lên. Nếu thế hệ sinh viên năm xưa đã gửi tuổi 20 bằng máu xương, thì thế hệ hôm nay đang tiếp tục gửi hiến dâng tuổi trẻ cho Tổ quốc từ trí tuệ, sáng tạo và khát vọng. Từng bản vẽ, từng dòng code, từng sáng chế... là những viên

NGHỀ THUẬT

gạo. Tiền nhà, tiền sữa, tiền bệnh đề lên vai như bao phân cũ. Người ta bảo bán hàng online dễ. Hạnh học cách mở trang, kêu gọi. Như học lại chữ.

Buổi tối, khi An ngủ, Hạnh dựng điện thoại, ngồi ngay ngắn. Ánh đèn soi tóc rơi xuống gương mặt sạm nắng. Cô mở livestream, giọng run: “Cô chú anh chị ơi, em bán đồ trẻ con”. Những buổi đầu chẳng ai coi. Ở góc màn hình chỉ hiện con mắt bé xiu, lúc 0, lúc 1. Hạnh thấy số 1 mà vui như trúng mùa cá. “Ai đang xem thả tim giùm em”. Màn hình im lặng. Nhưng Hạnh kiên nhẫn. Cô chỉ quen không bỏ cuộc.

An lớn dần, bi bô gọi “ngoại”. Có bữa An sốt, Hạnh vừa live vừa đổi mắt qua vông. Giọng cô bớt run, chịu khó kể chuyện. Con mắt lúc 1, lúc 2, rồi về 0. Hạnh vẫn tin đầu đó có người nghe mình. Tin như tin mùi khói bếp cuối ngày.

Mùa hạn mưa dầm. Ghe hàng thừa. My bị giám ca. Hạnh tăng livestream, nói đến khăn giọng. Cô học cách kẹp áo lên móc, đo thước đưa sát camera. Con mắt trên màn hình làm bạn, khi một, khi hai. Có đêm yên ắng như nước chết.

Có bạn điện thoại hư, màn hình nhòe. Hạnh gom tiền sữa. Cô nghĩ ráng chút nữa, biết đâu người ta thương. Hạnh tập nói mạch lạc hơn. Nhưng mỗi khi nhớ chuyện cũ, giọng lạc đi.

Xóm Cái Bần thương Hạnh theo kiểu dân nghèo: chờ nước giùm, bùng nồi cháo, mua giùm cái áo. Mây bà rù Hạnh ra chợ bán, cô không đi. Cô nói ở đó có ai nghe mình mãi. Họ cười: “Nghe máy”.

Đêm mưa tháng tám, Hạnh mở live. Gió thốc, mưa hắt vào hiên. Con mắt nhảy lên 1. Hạnh mừng, kể chuyện An gọi “ngoại ơi”. Kể xong, cô cười, nụ cười mỏng. Khuya, mắt Hạnh cay rát. Rồi cô thấy lạ. Con mắt sáng hơn, như có đồng tử. Từ đó rịn ra vết đỏ, trôi xuống màn hình. Hạnh

bật dậy, run tay định tắt. Trong tích tắc, như có ai nhìn thẳng qua cô từ phía bên kia.

Hạnh khó thở. Lồng ngực như bị buộc dây. An trở mình ư ừ. Hạnh xoay đầu gọi cháu, âm thanh kẹt trong cổ. Con mắt đỏ sẫm rồi tắt. Con số về 0. Sấm lác. Ánh chớp in bóng Hạnh chao đảo trên vách. Cô đổ xuống như tàu lá cũ.

Sáng hôm sau, An thức dậy và khóc lác giọng trong căn nhà trống từ sán, hàng xóm qua gọi. Không nghe. Vào nhà, thấy Hạnh nằm trước bàn, điện thoại vẫn mở. Khung hình đông cứng: chiếc áo treo lưng, nền mưa trắng. Bàn tay Hạnh lạnh như nước rút.

Đám ma nghèo, tiếng khóc cũng nghèo. My bông An trước bàn thờ. Xóm lo nồi cháo, cấm nhang. Ghe quen dừng máy hỏi thăm rồi đi. Có bà cụ đặt bó nhang chuối khô: “Hồi nhỏ bà hay qua xin bắp”. Xóm miền Tây nhớ nhau bằng chuyện vặt.

My nhìn di ảnh mẹ, chụp từ điện thoại, hơi mờ. Cô nhớ những đêm mẹ nói một mình với màn hình. Con mắt hiển thị người xem hóa ra là người bạn cuối cùng. Bạn cam.

Sau tang, My dọn nhà. Trong tủ có cuốn sổ học trò cũ. Chữ Hạnh tròn méo. Chép công thức nấu ăn, ghi số điện thoại khách hỏi rồi thôi. Có trang viết: “Hôm nay có người coi lâu mà không mua. Không sao, miễn người ta nghe mình nói”. My lật từng trang, mắt cay xè.

My gom đồ ra chợ huyện bán xả. An ngồi trên thúng, ôm kẹo mút. Chiều về, My đứng trước hiên. Trên sông gió nhẹ. Cô mở điện thoại cũ, thấy thông báo: “Phiên phát trực tiếp kết thúc bất thường. Bạn có muốn tiếp tục?”. My nghe như tiếng ho khàn bên tai. Cô bấm “không”.

My không livestream nữa. Cô làm vệ sinh trường mầm non, tối may gối bán. Cô đi học bỏ túc. An gửi bà Sáu kể bên trông. Cuộc sống không khá, nhưng bớt lạnh.

Mỗi tối, My thấp nhang, kể chuyện vặt cho mẹ nghe. Kể xong, tự cười.

Có tối mưa, An trở tay ra sông. My nhớ những lần theo mẹ giặt đồ vì nước lên. Trong trí nhớ, Hạnh mãi là người đàn bà lưng còng, tóc cột thấp, ánh mắt hiền mà buồn, đánh đổi sức mình cho con mắt vô cảm. My tự hứa sẽ dạy An học chữ đến nơi đến chốn.

Một hôm, My hỏi người bán điện thoại: “Con mắt trên live nghĩa là gì?” Người ta đáp: “Số người coi”. My cười nhỏ: “Có khi là máy đếm”. Người bán ngân ra.

Trên đường về, My ôm con ngồi sau lưng ông Kính xe ôm mới. Ông chạy chậm, nói chuyện cây trái, không hỏi chuyện người. Dừng trước nhà, ông nói: “Mưa lớn thì gọi tui”. My cảm ơn. Ở xóm, ai cũng có vết cắt, người từ tế biết nhìn mà không chạm.

Mùa nước nổi lại về. Bông điên điển nở vàng. My nấu nồi canh chua, bùng tô đặt lên bàn thờ mẹ. “Má ăn com”. Câu nói nhẹ như gió mà ấm.

Đêm đó, My lấy hộp nhỏ dưới gầm giường. Trong có tấm ảnh cũ chụp My hồi lớp ba, đứng cạnh chiếc Dream của Tám xe ôm. Ảnh ố vàng. My cắt rời phần người đàn ông, giữ lại đứa bé gái cười ngây. Cô kẹp ảnh vào trang sổ mẹ, trang có dòng: “Miễn người ta nghe mình nói”.

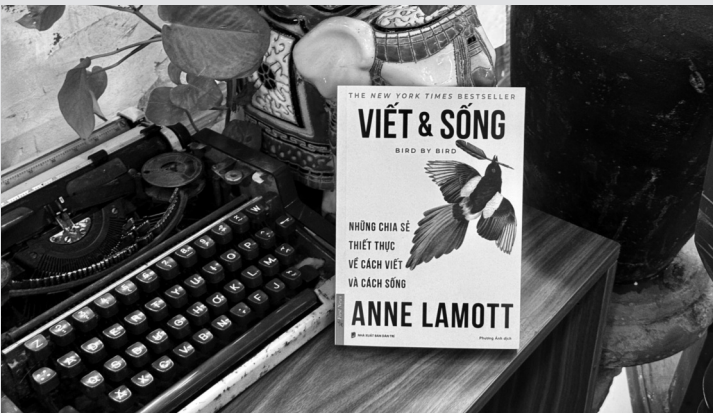
My tắt đèn. Ngoài xa, tiếng máy ghe đêm phành phạch. Ở đâu đó, Hạnh nhẹ lưng hơn, thôi không phải giữ con mắt trên màn hình. Hạnh sống trong những điều khác: bữa cơm, tiếng cháu gọi, mùi bùn non.

Sáng mai, My dắt An đi học. Ghe thương hồ lại qua. Người bán lại rao. Đời không cần to tát, chỉ cần nắm tay dắt qua vũng nước. Con mắt ngày nào đã tắt, nhưng những đôi mắt khác đang mở, thật và ấm, nhìn nhau, gọi tên nhau, diu nhau qua khúc sông đục.

C.H

ĐỌC SÁCH

Con người có cần phải viết trong thời đại AI?

Ngày nay, chỉ với những câu lệnh, AI có thể thay ta viết một bản tin ngắn vài trăm chữ đến tiểu luận vài nghìn chữ, thậm chí là cả cuốn sách. Khi máy móc có thể làm thơ, viết văn, viết báo, vậy con người có cần phải viết nữa không?

Câu trả lời dĩ nhiên là có. Bởi vì viết lách không chỉ đơn thuần là sắp đặt câu chữ, nó còn là cách để ta nhìn sâu vào chính mình, để quan sát, cảm nhận và lưu giữ “linh hồn” con người - điều mà trí tuệ nhân tạo vẫn luôn thiếu hụt.

Trong bối cảnh ấy, “Viết và Sống” (tựa gốc: Bird by Bird) của Anne Lamott, dù đã ra mắt hơn 30 năm, vẫn luôn được xem là quyển cẩm nang không thể thiếu, dành cho bất cứ ai muốn bước vào thế giới của câu chữ và sống sâu sắc hơn qua việc viết.

Tựa gốc “Bird by Bird” của cuốn sách, khởi nguồn từ một câu chuyện trong thời thơ ấu của tác giả Anne Lamott. Lúc anh trai của Anne Lamott mười tuổi, cậu bé cần viết một bài báo cáo về các loài chim trong thời hạn ba tháng nhưng lại cảm thấy bất lực trước khối lượng công việc không lồ phải hoàn thành. Vào lúc cậu sắp bật khóc, người cha đã đến và khuyên nhủ: “Từng con chim một thôi, con trai. Chỉ cần giải quyết từng con chim một”.

Lời khuyên này đã trở thành phương châm sống và viết của Anne Lamott, đồng thời cũng là thông điệp mà bà muốn gửi gắm đến mọi độc giả: Bất kỳ công việc lớn lao nào cũng có thể hoàn thành nếu ta kiên nhẫn làm từng bước nhỏ.

Cuốn sách “Viết và Sống” được xây dựng từ những bài giảng của Anne trong lớp dạy viết, kết hợp với hồi ức cá nhân, trải nghiệm sáng tác và những quan sát của bà về nghề viết. Cái hay của cuốn sách nằm ở chỗ, Anne Lamott không đưa ra những mẹo vặt hay phương pháp viết lách mà bàn sâu hơn về bản chất của sáng tạo và ý nghĩa của nó với cuộc sống. Đồng thời bà cũng chỉ ra những khó khăn mà chúng ta có thể gặp phải trong quá trình viết lách, từ đó khắc phục chúng.

“Viết và Sống” không đơn thuần là một cuốn sách về viết lách. Đó là một hành trình khám phá bản thân qua từng trang viết. Anne Lamott cho biết: “Việc bắt tay vào viết cũng giống như hành động lao mình xuống nước khi bơi: có thể lúc đầu bạn sẽ vùng vẫy và khuỵa tay loạn xạ, nhưng ít nhất bạn đã dám nhảy xuống. Sau đó, bạn bắt đầu thực hiện bất cứ kiểu bơi nào mà mình còn nhớ và tâm trí bạn sẽ cảm thấy sợ hãi - vì việc bơi quá khó khăn và bạn còn phải bơi quá xa - nhưng dù sao thì bạn cũng đã ở dưới nước, vẫn nổi lên và đang dần tiến về phía trước”.

Nhiều nghiên cứu cho thấy việc viết lách có thể giúp hóa giải căng thẳng và những tổn thương trong tâm trí. Nghiên cứu của Tiến sĩ James Pennebaker chỉ ra rằng những người viết ra suy nghĩ về nỗi đau quá khứ trong 4 ngày liên tục, mỗi ngày 15 phút có thể cải thiện hệ miễn dịch, từ đó sức khỏe tinh thần tốt lên rõ rệt. Hay nghiên cứu của Emmons và McCullough năm 2003 cho thấy những người viết ra 5 điều họ biết ơn cho mỗi tuần trong 10 tuần liên tục có mức độ hạnh phúc tăng lên 25%.

Vì lẽ đó, “Viết và Sống” không chỉ cần thiết với những ai cầm bút mà còn hữu ích cho những độc giả thông thường. Mỗi người chúng ta đều có một vài câu chuyện để kể và mỗi câu chuyện đều xứng đáng được viết ra, dù khởi đầu nhỏ bé, vụng về hay đầy nghi ngại. Đó có thể là một câu chuyện ta muốn dành tặng cho người thân yêu sắp rời xa cuộc đời, có thể là một lời nhắn gửi cho tương lai, hay chỉ đơn giản là một đoạn ký ức muốn kể cho con cháu sau này. Cứ viết từng chút, “giải quyết từng con chim một”. Cho dù không thể in thành sách thì những câu chữ đó cũng sẽ giúp bạn giải tỏa hoặc tìm ra hướng đi cho mình.

MINH MINH

gạch dựng xây Việt Nam hùng cường, viết tiếp giấc mơ dân tộc độc lập, phồn vinh của cha anh.

Với tôi 2025 là...

Năm 2025 tiếp tục là năm mà con số thống kê trước đó vẫn không đổi: tại Việt Nam trung bình một người đọc mỗi năm chỉ 4 quyển sách nhưng trong đó có 2,8 quyển là sách giáo khoa và trong 61 quốc gia có người đọc sách nhiều nhất không có tên Việt Nam.

Chợt nhớ đã từng đọc một cuốn sách có đề tựa rất cổ tích của nhà văn Nhật Naoki Matayoshi “Điều kỳ diệu ở vương quốc sách”. Sách kể rằng có một vị vua già rất yêu quý sách. Do mắt không nhìn rõ nữa nên vua đã nhờ hai người đàn ông chu du khắp thế gian tìm những người biết về các quyển sách hiếm có và kỳ lạ, nghe họ kể về chúng, rồi quay lại tường thuật cho vua nghe. Một năm sau họ trở về. Và nhà vua đã có

mười ba đêm nghe họ kể về sách trước khi băng hà.

Trong mười ba đêm đọc sách cho nhà vua nghe, một thế giới kỳ diệu, lạ lẫm về sách đã mở ra mà những người đọc nhiều sách nhất, giàu trí tưởng tượng nhất cũng khó có thể hình dung hết. Mỗi chuyện kể trong sách là một nét chấm phá về câu chuyện cuộc đời mà con người trải qua, có thể là một ngụ ngôn, một chiêm nghiệm, hay suy ngẫm về cách thức, quá trình mà con người đang sống...

Ngẩng đầu khỏi trang sách, ngẫm về chuyện của chính mình và những người xung quanh. Chợt nhớ về những năm tháng tuổi thơ đầy kỷ niệm với những quyển truyện tranh đã bong góc. Chợt giật mình nhận ra đã có lúc mình “hẹn lần hẹn nữa” với một quyển sách hay, với một người quen cũ mà không ý thức được thời gian không dừng, không quay lại.

Cuộc đời mỗi người cũng là một quyển sách đang được viết tiếp. Khi ta còn đọc, còn kể, nghĩa là ta vẫn đang sống, vẫn âm thầm viết nên câu chuyện của chính mình...

Với tôi 2025 là...

Với nhiều biến cố thiên tai và xã hội, năm 2025 có lẽ là năm khó khăn với cả thế giới. Nhưng có hề chi, vì cuộc đời luôn như nước. Nước luôn tìm được đường đi. Khi gặp vực sâu, nước hóa dòng. Khi gặp mặt đất, nước hóa sóng. Khi gặp mặt trời, nước hóa mây bay... Chỉ cần vẫn trôi, nước sẽ về với biển, xanh lấp lánh ánh sáng của mặt trời hy vọng.

“Dù là như thế nào/Dù mọi điều đã có ra sao/Chỉ cần ngoảnh lại/Một nụ cười vẫn nở trên môi/Thành công, thất bại/Chỉ là chuyện năm cũ thôi/Đón chào năm mới... Cảm ơn 2025 và xin chào 2026!

HỒNG MINH

Kỳ tích hồi sinh của “thiên thần áo trắng” trong năm 2025

Năm 2025, trên hành trình chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe Nhân dân, ngành Y tế đã chứng kiến nhiều “cuộc chiến” đầy cam go trong phòng phẫu thuật, nơi đội ngũ y, bác sĩ không ngừng giành giật sự sống cho bệnh nhân từ tay “thần chết”. Cũng tại đây, những kỳ tích hồi sinh đã được ghi dấu, từ ca ghép đồng thời tim - phổi đến kỹ thuật thông tim bào thai... Mỗi kỳ tích hồi sinh đều là thành quả đáng trân trọng, xứng đáng với từng giọt mồ hôi, từng phút giây căng thẳng và nỗ lực, kiên trì đến cùng của đội ngũ “thiên thần áo trắng”.

● **Ca can thiệp thông tim bào thai đặc biệt cho sản phụ người Singapore.** (Nguồn: Bệnh viện Từ Dũ)

Những “lần đầu tiên” của ghép tạng Việt Nam

Mở đầu cho những kỳ tích hồi sinh của năm 2025 chắc chắn phải nhắc đến hàng loạt thành tựu ấn tượng trong lĩnh vực ghép tạng - lĩnh vực được xem là đỉnh cao của y học hiện đại. Ngay từ những ngày đầu năm, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức đã thiết lập kỷ lục mới trong lĩnh vực ghép tạng khi lần đầu tiên ghép tạng thành công cho 21 ca bệnh hiểm nghèo chỉ trong 6 ngày (6 - 11/1/2025).

Từ tấm lòng nhân ái vô bờ của 4 gia đình có bệnh nhân chết não hiến tạng, các y, bác sĩ đã thực hiện ghép tạng thành công cho 15 bệnh nhân đang khẩn thiết chờ đợi cơ hội sống: 4 ca ghép tim, 1 ca ghép đồng thời gan - thận, 3 ca ghép gan và 7 ca ghép thận. Cùng thời gian, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức cũng tiến hành ghép thận theo kế hoạch cho 6 bệnh nhân từ người hiến tạng còn sống, nâng tổng số ca ghép trong 6 ngày lên 21 trường hợp. Vậy là 21 bệnh nhân, những người mắc bệnh hiểm nghèo từng cận kề ranh giới mong manh giữa sự sống và cái chết, nay đã có cơ hội hồi sinh nhờ ghép tạng thành công.

Đáng nói, phía sau kỳ tích hồi sinh này không thể không nhắc đến sự cống hiến thầm lặng của đội ngũ y, bác sĩ sau cánh cửa phòng phẫu thuật. Trong 6 ngày, đội ngũ y, bác sĩ

đã miệt mài làm việc suốt ngày đêm, không ngừng nỗ lực vì sự sống của bệnh nhân. Mỗi ca phẫu thuật được thực hiện với sự phối hợp nhịp nhàng từng khâu, diễn ra với độ chính xác cao nhất. Ghép tạng là cuộc chạy đua khốc liệt với thời gian, nơi từng phút giây đều mang ý nghĩa quyết định nhưng nhờ kỹ thuật vững vàng và trang thiết bị y tế hiện đại mà thời gian thực hiện các ca ghép đã được rút ngắn đáng kể, từ gần 10 tiếng xuống chỉ còn 4 tiếng.

Việc thực hiện thành công 21 ca ghép tạng trong thời gian ngắn không chỉ khẳng định năng lực chuyên môn ngày càng cao của Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, mà còn cho thấy sự phát triển mạnh mẽ của ngành Y tế Việt Nam trong lĩnh vực ghép tạng. Từ kỷ lục này, hàng loạt thành tựu mang tính đột phá tiếp tục được ghi nhận, qua đó khẳng định vai trò nổi bật của lĩnh vực ghép tạng trong những kỳ tích “hồi sinh” của ngành Y tế Việt Nam năm 2025.

Một trong số đó là ca ghép đồng thời tim - phổi đầu tiên tại Việt Nam. Vào tháng 8/2025, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức tiếp tục tạo dấu ấn ở lĩnh vực ghép tạng khi thực hiện thành công ca ghép đồng thời tim - phổi cho bệnh nhân suy đa tạng. Đây là giải pháp điều trị cuối cùng cho bệnh nhân mắc đồng thời bệnh tim và phổi giai đoạn

cuối, khi tất cả các phương pháp điều trị khác không còn hiệu quả. Do nguồn tạng hiếm, kỹ thuật phức tạp và nguy cơ biến chứng cao, mỗi năm trên thế giới chỉ có khoảng 100 ca ghép loại này được thực hiện.

Mặc dù là ca ghép tạng có độ phức tạp đặc biệt cao, song sau hơn 7 tiếng phẫu thuật, với sự phối hợp nhuần nhuyễn của 40 y, bác sĩ thuộc các chuyên khoa như nội tim mạch lồng ngực, gây mê - hồi sức, ngoại khoa, phục hồi chức năng, dinh dưỡng..., ca ghép đã được thực hiện thành công. Đến ngày 10/9/2025, 46 ngày sau phẫu thuật, bệnh nhân xuất viện trong tình trạng sức khỏe tốt, sinh hoạt bình thường. Thành công của ca ghép không chỉ đánh dấu bước tiến vượt bậc trong năng lực ghép tạng, đặc biệt là ghép đa tạng, mà còn mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc khi giúp một sinh mạng được hồi sinh, một gia đình được đoàn tụ.

Y, bác sĩ bảo vệ tình mẫu tử thiêng liêng

Bên cạnh những thành tựu ghép tạng, năm 2025 còn ghi nhận nhiều “cuộc chiến” đầy cam go của đội ngũ y, bác sĩ trên các lĩnh vực khác nhau. Đặc biệt ấn tượng là những ca phẫu thuật, can thiệp kịp thời nhằm bảo toàn tính mạng cho các sản phụ. Mỗi ca phẫu thuật thành công không chỉ là sự hồi

sinh của sự sống, mà còn bảo vệ tình mẫu tử thiêng liêng.

Những ngày đầu năm Ất Tỵ 2025, tại Bệnh viện Phụ sản Trung ương, một ca cấp cứu đặc biệt đã diễn ra khi đội ngũ y, bác sĩ cứu sống thành công một sản phụ ngừng tuần hoàn hơn 30 phút với 4 lần sốc điện phá rung. Cuộc chiến đưa sản phụ trở về từ ranh giới sinh tử kéo dài hơn 2 tiếng đồng hồ, với sự tham gia của những nhân lực và chuyên gia giỏi nhất.

Sau khi cấp cứu đưa tim đập trở lại, sản phụ vẫn phải đối mặt với hàng loạt nguy cơ như rối loạn đông máu, suy giảm chức năng đa tạng và nguy cơ tổn thương não do thời gian ngừng tim kéo dài. Tuy nhiên, nhờ sự nỗ lực và kiên trì đến cùng của đội ngũ y, bác sĩ, tình trạng bệnh nhân dần cải thiện, các chức năng cơ thể được kiểm soát và hồi phục đáng kinh ngạc.

Khi hay tin vợ mình đã vượt qua lần ranh sinh tử, người chồng không giấu nổi cảm xúc vỡ òa, nghẹn ngào chia sẻ rằng anh và gia đình đã chuẩn bị tinh thần cho kịch bản xấu nhất: “Những tưởng vợ tôi sẽ không thể quay trở về, nhưng kỳ tích đã xảy ra. Nhờ sự tận tâm, nỗ lực không ngừng nghỉ của các bác sĩ, vợ tôi đã được cứu sống. Đến giờ phút này, khi vợ đã ổn định và có thể về bên gia đình, bên đứa con vừa chào đời, tôi mới thực sự thở phào nhẹ nhõm”.

Không chỉ đảm nhận vai trò bảo vệ người mẹ, đội ngũ “thiên thần áo trắng” còn là người đỡ đầu, nâng niu và chở che từng đứa trẻ. Ngay cả khi sinh linh bé nhỏ mới chỉ là một bào thai, đội ngũ y, bác sĩ vẫn nỗ lực cứu chữa đến cùng. Tháng 5/2025, Bệnh viện Từ Dũ phối hợp với Bệnh viện Nhi đồng 1 đã thực hiện thông tim thành công bào thai 25 tuần tuổi, nặng chưa đầy 600g của sản phụ 41 tuổi người Singapore. Thai phụ mang thai sau hơn 10 năm hiếm muộn, song bào thai không may mắc dị tật tim bẩm sinh nặng, đứng trước nguy cơ chết lưu. Ê-kíp y, bác sĩ tiến hành can thiệp lần đầu vào ngày 22/5/2025 nhưng chưa đạt kết quả như mong muốn. Không bỏ cuộc, đến ngày 28/5/2025, ca thông tim lần thứ hai đã thành công, mở ra cơ hội sống cho thai nhi từng được đánh giá là “không còn hy vọng”.

Sau khi trở về Singapore, em bé đã chào đời an toàn với cân nặng 3,7kg, sức khỏe ổn định, bú tốt và phát triển bình thường. Nhờ sự nỗ lực, tận tâm của đội ngũ y, bác sĩ Việt Nam, một sinh linh từng đứng trước ranh giới sinh tử đã có cơ hội chào đời khỏe mạnh. Đặc biệt, thành công của kỹ thuật thông tim bào thai - một kỹ thuật chuyên sâu ngay cả các bác sĩ Singapore chưa triển khai là minh chứng rõ nét cho thấy trình độ chuyên môn của đội ngũ bác sĩ nước ta hoàn toàn có thể thực hiện các kỹ thuật y học tiên tiến, không thua kém những nước phát triển.

Tại thời điểm đó, đây là ca thông tim bào thai thứ 9 được thực hiện tại Việt Nam, đồng thời là trường hợp khó nhất khi can thiệp trên thai nhi có tuổi thai nhỏ nhất (25 tuần), bệnh lý nặng, diễn tiến nhanh và phải trải qua hai lần can thiệp mới đạt kết quả trọn vẹn. Đến nay, Bệnh viện Từ Dũ đã tiếp tục thực hiện thành công thêm 3 ca thông tim bào thai, nâng tổng số ca lên 11.

Có thể thấy, những ca phẫu thuật thành công liên tiếp trong năm 2025 đã góp phần làm tiền đề, tiếp tục viết nên những kỳ tích hồi sinh, mang lại cơ hội sống cho nhiều bệnh nhân đang từng ngày chống chọi với bệnh tật. Mỗi kỳ tích ấy là kết quả của “cuộc chiến” đầy cam go trong phòng phẫu thuật, nơi từng giây, từng phút đều là nỗ lực của đội ngũ y, bác sĩ nhằm giành giật sự sống cho người bệnh từ tay “thần chết”.

Chính vì mang trong mình sứ mệnh cao cả nên dù phải đối mặt với những ca phẫu thuật kéo dài hàng giờ, phức tạp và thử thách, đội ngũ “thiên thần áo trắng” vẫn dốc hết tâm huyết và kỹ năng để cứu từng mạng sống. Đối với họ, mỗi kỳ tích “hồi sinh” đều là thành quả đáng trân trọng, xứng đáng với từng giọt mồ hôi, từng phút giây căng thẳng và sự nỗ lực, kiên trì đến cùng trong phòng phẫu thuật. **LINH CHI**

● **Những bệnh nhân được hồi sinh nhờ ca ghép tạng cho 21 ca bệnh hiểm nghèo trong 6 ngày.** (Nguồn: BV Hữu nghị Việt Đức)

● **Ca ghép đồng thời tim - phổi đầu tiên tại Việt Nam.**

(Nguồn: BV Hữu nghị Việt Đức)

“Giải mã” một năm thành công của du lịch Việt Nam

Năm 2025, du lịch Việt Nam không chỉ ghi dấu bằng những con số tăng trưởng ấn tượng, mà còn cho thấy sự thay đổi căn bản trong cách tư duy và tổ chức phát triển. Từ chính sách mở cửa, chiến lược thị trường đến cách xây dựng sản phẩm và quảng bá hình ảnh, những “bí quyết” được triển khai đồng bộ đã giúp du lịch Việt Nam vươn lên mạnh mẽ, từng bước khẳng định vị thế điểm đến hấp dẫn trong khu vực và trên thế giới.

● Chính sách thị thực cởi mở là một yếu tố thu hút khách quốc tế đến Việt Nam. (Ảnh: Hương Ngọc)

● Sản phẩm du lịch đa dạng, phong phú đang là một điểm nhấn của du lịch Việt Nam. (Ảnh: Thu Hằng)

● Du lịch Việt Nam trở thành điểm đến hấp dẫn với các travel blogger như Nguyễn Thu Hằng. (Ảnh: NVCC)

“Cú hích” từ những chính sách du lịch

2025 đánh dấu một năm thành công đột phá của du lịch Việt Nam với việc lần đầu tiên đón 20 triệu lượt khách quốc tế, lập kỷ lục lịch sử; phục hồi ngoạn mục sau đại dịch (đạt 17,6 triệu lượt khách quốc tế vào năm 2024), được vinh danh tại hàng loạt giải thưởng quốc tế danh giá (World Travel Awards) và ẩm thực Việt Nam được vinh danh toàn cầu, khẳng định vị thế là điểm đến hàng đầu châu Á, hướng tới mục tiêu trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

Yếu tố then chốt tạo nên thành công đầu tiên chính là chính sách mở cửa và điều hành linh hoạt. Việc nới lỏng thị thực, kéo dài thời hạn lưu trú cho du khách quốc tế, mở rộng danh sách các quốc gia được miễn visa đã giúp Việt Nam tăng sức cạnh tranh rõ rệt so với nhiều điểm đến trong khu vực Đông Nam Á.

Từ ngày 15/8/2023, Việt Nam đã mở rộng cấp thị thực điện tử (e-visa) cho công dân tất cả các nước và vùng lãnh thổ, nâng thời hạn lưu trú từ 30 ngày lên 90 ngày, có giá trị nhập cảnh một lần hoặc nhiều lần. Chính sách thị thực điện tử giúp nâng cao năng lực cạnh tranh của du lịch Việt Nam với các quốc gia trong khu vực, tạo thuận lợi nhất có thể cho du khách quốc tế, nhất là các thị trường tiềm năng chưa được miễn thị thực.

Chính sách miễn thị thực đơn phương liên tục được mở rộng. Thời hạn tạm trú cho các nước được miễn thị thực vào Việt Nam đã được nâng lên từ 15 ngày lên đến 45 ngày, một bước tiến dài cho phép du khách quốc tế có thể ở lại Việt Nam lâu hơn, trải nghiệm nhiều hơn và tất nhiên là chi tiêu nhiều hơn cho các sản phẩm, dịch vụ tại Việt Nam. Với Nghị quyết số 44/NQ-CP ngày 07/3/2025 và Nghị quyết

số 229/NQ-CP ngày 08/8/2025, Việt Nam đã chính thức đơn phương miễn thị thực cho công dân của 24 quốc gia, gồm có: Đức, Pháp, Italia, Tây Ban Nha, Vương quốc Anh, Nga, Nhật Bản, Hàn Quốc, Đan Mạch, Thụy Điển, Na Uy, Phần Lan....

Chia sẻ với truyền thông, ông Hà Văn Siêu, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) nhấn mạnh, chính sách thị thực linh hoạt là một công cụ quan trọng để tăng sức hấp dẫn của điểm đến, giúp Việt Nam cạnh tranh tốt hơn với các nước trong khu vực. Đây là tín hiệu tích cực, thể hiện tinh thần hiếu khách và sự cởi mở của Việt Nam với thế giới. Chính sách này được thiết kế nhằm tối ưu hóa lợi ích từ dòng khách quốc tế, bảo đảm Việt Nam trở thành điểm đến không chỉ để tham quan, mà còn để đầu tư, sáng tạo và phát triển.

Song song đó, tư duy quản lý du lịch cũng có sự thay đổi căn bản: từ chú trọng số lượng sang nâng cao chất lượng, từ phát triển manh mún sang liên kết vùng. Các địa phương chủ động xây dựng chiến lược riêng, đồng thời kết nối với nhau thông qua những tuyến du lịch liên tỉnh, liên vùng, tạo nên hành trình đa trải nghiệm, giữ chân du khách lâu hơn và chi tiêu nhiều hơn.

Không dừng lại ở chính sách, tư duy làm du lịch của doanh nghiệp và địa phương cũng chuyển biến mạnh mẽ. Thay vì phụ thuộc vào một vài thị trường đã gần bó lâu bền với Việt Nam, ngành Du lịch đã chủ động khai thác các thị trường mới giàu tiềm năng như Ấn Độ, Trung Đông, Đông Âu, đồng thời củng cố các thị trường lớn như Hàn Quốc, Nhật Bản, châu Âu. Nhiều doanh nghiệp đầu tư mạnh vào sản phẩm cao cấp, du lịch nghỉ dưỡng dài ngày, du lịch chăm sóc sức

khỏe, du lịch golf và du lịch MICE. Đây là những phân khúc có mức chi tiêu cao, phù hợp với xu hướng du lịch cá nhân hóa và trải nghiệm sâu, giúp nâng tầm giá trị thương hiệu du lịch Việt Nam.

Đa dạng sản phẩm du lịch, ứng dụng mạnh mẽ chuyển đổi số

Trao đổi với phóng viên Báo Pháp luật Việt Nam, travel blogger (người chia sẻ trải nghiệm du lịch) Nguyễn Thu Hằng, 26 tuổi, sinh sống tại Hà Nội cho biết, riêng trong năm 2025, cô đã thực hiện hơn 20 chuyến du lịch trong và ngoài nước. Đáng chú ý, phần lớn hành trình của Hằng đều dành cho các điểm đến trong nước như Lô Lô Chải (Tuyên Quang), Mộc Châu (Sơn La), TP Huế, Cao Bằng, Khánh Hòa... Điều này, theo Hằng, không chỉ xuất phát từ niềm yêu thích khám phá quê hương mà còn phản ánh sức hút ngày càng lớn của du lịch Việt Nam.

Gắn bó với những cung đường du lịch hơn 7 năm qua, Thu Hằng cho biết cô đã đặt chân tới hầu hết các điểm đến nổi tiếng của Việt Nam, từ những đô thị sôi động, phồn hoa cho tới các vùng núi cao, bản làng xa xôi còn nguyên nét hoang sơ. Qua từng chuyến đi, Hằng nhận thấy ngành Du lịch trong nước đang có những chuyển biến rõ rệt, tạo nhiều điều kiện thuận lợi cho du khách trong việc lựa chọn điểm đến, hình thức trải nghiệm cũng như phương tiện di chuyển. “Việc tìm kiếm thông tin du lịch hiện nay không còn khó. Các sản phẩm, điểm vui chơi, dịch vụ mới liên tục được cập nhật. Hạ tầng giao thông ngày càng hoàn thiện, du khách có thể dễ dàng lựa chọn di chuyển bằng đường bộ, đường thủy hay hàng không với chi phí hợp lý”, Hằng chia sẻ.

Với nữ travel blogger, thiên nhiên Việt Nam giống như một “kho báu” bất tận, càng đi càng thấy mới mẻ và không bao giờ khiến cô cảm thấy nhàm chán. Trong số những điểm đến yêu thích, Cao Bằng để lại cho Hằng nhiều ấn tượng sâu sắc. “Cao Bằng mang vẻ đẹp hoang sơ, thuần khiết, con người làm du lịch thân thiện, mộc mạc. Nơi đây giống như sự hòa quyện của nhiều vùng đất nổi tiếng: Quảng Ninh có đỉnh Phụng Hoàng thì Cao Bằng có Ba Quáng; Đà Lạt có rừng thông thì Cao Bằng có Khau Lừa; Tây Nguyên có thác nước hùng vĩ thì Cao Bằng có thác Bản Giốc đẹp như tranh vẽ”, Hằng nói.

Bên cạnh những chuyến đi dài ngày, Mộc Châu (Sơn La) là lựa chọn quen thuộc của Thu Hằng cho các hành trình ngắn. Theo cô, từ Hà Nội đến Mộc Châu hiện nay giao thông rất thuận tiện, hệ thống khu lưu trú đa dạng phân khúc, ẩm thực phong phú với nguồn nguyên liệu tươi ngon theo mùa như táo, dâu tây, đào, mận... “Mộc Châu có khung cảnh nên thơ, bốn mùa hoa nở, tiếng suối róc rách, nắng dịu nhẹ, mây trời xanh ngắt phủ lên những triền đồi xa xa, mang lại cảm giác thư thái hiếm có”, Hằng nhận định.

Từ thực tế trải nghiệm của du khách, có thể thấy một trong những yếu tố quan trọng giúp du lịch Việt Nam đạt được thành tựu nổi bật trong năm qua chính là sự đa dạng hóa sản phẩm gắn với bản sắc văn hóa và tài nguyên thiên nhiên. Thay vì chỉ tập trung vào những điểm đến quen thuộc, nhiều địa phương đã chủ động “đánh thức” tiềm năng du lịch nông thôn, du lịch cộng đồng, du lịch di sản và du lịch xanh. Các làng nghề truyền thống, lễ hội bản địa, ẩm thực vùng miền được đưa vào khai thác một cách bài bản, giúp du khách không chỉ tham quan mà còn trực tiếp trải nghiệm, hòa mình vào đời sống văn hóa bản địa.

Song song với đó, chuyển đổi số đang trở thành động lực quan trọng thúc đẩy ngành Du lịch phát triển. Các nền tảng đặt khu lưu trú, đặt vé, ứng dụng du lịch thông minh và bản đồ số điểm đến được triển khai rộng rãi, góp phần nâng cao trải nghiệm du khách và tối ưu công tác quản lý. Theo khảo sát của ngành Du lịch, hơn 70% du khách hiện nay sử dụng các nền tảng số để tìm kiếm thông tin và đặt dịch vụ khi đến Việt Nam, cho thấy mức độ thích ứng nhanh chóng của cả doanh nghiệp lẫn người tiêu dùng.

Bên cạnh đó, công tác truyền thông, quảng bá du lịch ngày càng được thực hiện theo hướng sáng tạo và hiệu quả hơn. Thay vì quảng bá dàn trải, các chiến dịch truyền thông được xây dựng theo chủ đề, theo thị trường mục tiêu, tận dụng mạnh mẽ mạng xã hội, nền tảng video và vai trò của các KOLs, travel blogger. Hình ảnh về vịnh biển, ruộng bậc thang, di sản văn hóa, ẩm thực đường phố Việt Nam lan tỏa rộng rãi, tạo hiệu ứng tích cực với chi phí hợp lý nhưng độ phủ lớn.

Quan trọng hơn, du lịch Việt Nam đang từng bước đặt yếu tố bền vững vào trung tâm phát triển ngành Du lịch. Các chương trình giảm rác thải nhựa, bảo tồn di sản, kiểm soát lượng khách tại những khu vực nhạy cảm về môi trường được triển khai và nhân rộng. Du lịch không chỉ dừng lại ở khai thác tài nguyên, mà hướng tới gìn giữ và phát triển lâu dài. Đây chính là nền tảng để Việt Nam không chỉ có một năm thành công, mà còn duy trì được đà tăng trưởng ổn định, khẳng định vị thế điểm đến an toàn, hấp dẫn và có trách nhiệm trong khu vực và trên thế giới. **HƯƠNG NGỌC**

Vì sao lại có tục cải táng?

Tục xưa cho rằng tục cải táng (hay gọi là bốc mả, bốc mộ) có nhiều nguyên do, như vì nhà nghèo, khi cha mẹ mất quan tài sơ sài, gỗ xấu, không bền chắc. Sau 3 năm đoạn tang hay thêm vài năm nữa, con cháu tiến hành xem ngày lành tháng tốt để cải táng, dùng tiểu sành cho xương cốt vào. Người xưa dùng tiểu sành coi như là “thiên niên vạn đại”.

Hai là, vùng đất chôn cất lụt lội, có tổ mối, lúc chôn cất tạm bợ, nên con cháu muốn đưa sang chỗ đất cao ráo hơn. Hay khi mất phải bắt buộc chôn cất xa quê hương, nay bốc đưa về quê cũ cho gần tổ tiên, con cháu tiện chăm sóc mộ phần.

Cuối cùng vẫn là mê tín, nghe thầy địa lý, phong thủy. Thấy mồ mả vô cơ sụt đất, cây cối, cỏ mọc trên mộ tự nhiên khô héo, trong nhà có kẻ bệnh hoạn, ốm đau liên miên, hoặc có kẻ dính vào luật pháp, kiện tụng... Thầy phán do động mồ mả vì có rễ cây xâm nhập, khiến hài cốt không yên.

Cũng có nhiều lý do từ sự chủ quan của người sống. Như muốn con đường danh vọng, quan lại phát triển, tìm thầy bói, thầy phong thủy để cát mả đến chỗ đất đẹp, gần nơi mình cư trú để “ăn lộc” tổ tiên.

Trong sách “Việt Nam phong tục” tác giả Phan Kế Bính viết: “Nhiều người tin thầy địa lý quá, mời thầy địa lý phụng dưỡng hai ba tháng trong nhà để đi tìm đất. Có nhà động thấy trong nhà không yên thì lại cải táng đến năm, sáu lần”, nên người xưa có câu “bói ra ma, quét nhà ra rác” là vậy.

Nhà nghiên cứu dân tộc học người Pháp Gustave Dumoutier trong cuốn “Tiểu luận về dân Bắc Kỳ” còn cho biết thêm tục: “Xem giò gà để định chỗ để phân mộ. Phải xem cả điểm trên phân đất được chọn. Ngón giữa tượng trưng cho huyết đạo, ngón nội và ngoại là hổ và địa long, khi ba ngón đó có đường huyết đỏ sẫm đẹp mắt, trong khi vuốt cong lại chĩa về ngón giữa, đó là dấu chỉ mạch đất chỗ đó thuận lợi. Nếu đường huyết bị cắt ngang trên các ngón nội và ngoại, còn vuốt quắp lại chĩa về ngón giữa, đó là quê đại cát. Dân An Nam còn xem ruột và nội tạng gà trống, nhưng sau chân, bộ phận trên con gà cho những chỉ dẫn rõ ràng nhất là phân đầu, đặc biệt là bộ óc. Mỏ mỏ, mắt khép, với vè đang ngủ, không có vết nào, nói chung là những điềm tốt, nhưng nếu đầu méo mó, lồm đồm, với phần dưới sọ và phía dưới mỏ đen sạm, mắt mở, mỏ ngậm, thì phải hết sức đề chừng”.

Nhà nghiên cứu Nhất Thanh cho rằng tục cải táng cũng là quan niệm tốt, lòng yêu thương con cháu với người đã khuất: “Nói cho cùng vốn dĩ người mình vẫn coi trọng đạo hiếu, từ tổ tiên đến ông bà cha mẹ đến mình vẫn có tương quan, hài cốt tiên nhân có được yên lành

Cuối năm người Việt tưởng nhớ tổ tiên

● Thờ cúng tổ tiên là nét đẹp trong văn hóa người Việt. (Nguồn: VOV)

Người Việt hay có câu “sống về mồ về mả”, nên hằng năm vào tiết Thanh Minh, rằm tháng 7 hay vào những tháng cuối năm, dân ta lại quay về chăm chút cho người đã khuất. Đó là cách tưởng nhớ cha ông lâu bền nhất của con cháu.

âm cúng thì con cháu mới được mạnh giỏi và làm ăn mát mẻ, hài cốt không yên thì con cháu cũng khó mà yên vui; cũng như ta tin tưởng trong lúc đại tang là “vận áo xám” thường gặp rủi ro việc gì cũng không được tốt lành, là vì đang lúc ấy thì thể của cha mẹ rửa nát, bị hủy hoại, tất phải có cảm ứng liên hệ đến con cháu cùng huyết mạch. Dù không muốn tin cũng vẫn bị ảnh hưởng ít nhiều về những thành kiến ấy”.

Có tục cải táng thì cũng có tục khuyên ngăn con cháu không nên cải táng. Phan Kế Bính trong “Việt Nam phong tục” cho biết: “Một là, khi đào đất thấy có con rắn vàng thì cho là long xà khí vật. Hai là, khi mở quan tài ra thấy có dây tơ hồng quấn quanh quýt thì cho là đất kết. Ba là, hơi đất chỗ đó ẩm áp, trong huyết khô ráo không có nước, hay là nước đóng giọt lại như sữa đều là tốt. Khi nào gặp như thế thì phải lập tức lấp lại ngay”.

Câu chuyện cải táng

Trong “Cung oán ngâm khúc”, nhà thơ thuộc dòng đời quý tộc Nguyễn Gia Thiều viết: “Trăm năm còn có gì đâu/Chẳng qua một nắm cỏ khâu xanh rì...”. Một triết lý nhân sinh của ông về thân phận con người là “sinh ra từ bụi cát và trở về bụi cát”. Dù là như vậy, nhưng với người Việt vẫn coi trọng “sống về mồ về mả/Ai sống về cả bát cơm”. Mồ yên, mả đẹp vẫn là thao thức của người đang sống với người đi xa. Nên tục cải táng rất coi trọng một cách kỹ càng.

Trước tiên là phải chọn ngày tốt, tránh việc khắc xung với tuổi người chết. Trước hôm bốc mộ, làm lễ cáo vọng với tổ tiên. Đến hôm cải táng làm lễ báo với thổ thần nơi mả xin đào lên và cúng thổ thần nơi vùng đất mới đã được chọn.

Sau khi mở nắp quan tài, người nhà cẩn thận thu lượm không để sót một cái xương nào, dù những đốt xương nhỏ nhất ở ngón tay, chân... “xương được rửa sạch, xếp gọn vào một cái tiểu sành, rây nước ngũ hương, phủ giấy trang kim, đặt nắp tiểu, đem táng nơi khác, xa gần tùy đất đã chọn, không bao giờ lại táng luôn nơi cũ. Trong khi nhặt, rửa, xếp xương, phải kiêng giữ không để ánh mặt trời soi vào. Nhà giàu sang gói bọc xương bằng gấm vóc như liệm lúc chết và ngoài tiểu lại có quách bằng gỗ quý sơn son thếp vàng sang trọng...” (theo “Đất lề quê thói” của tác giả Nhất Thanh).

Ngày cải táng, nhiều nơi con cháu đội khăn tang, mặc áo trắng, khóc lóc vì thương nhớ.

“Trước khi hung táng thì đắp mộ hình vuông, sau khi cải táng thì đắp hình tròn. Nhà phú quý thì xây lăng, nhà thường thì dựng mộ chỉ, đợi khi tuần tiết đến thăm viếng” (theo “Việt Nam phong tục” của tác giả Phan Kế Bính).

Người xưa quan niệm rằng, quan tài khi cất lên nếu gỗ mục nát đem đốt đi, còn tốt thì làm cầu, làm chuồng trâu, bò... để trâu, ngựa khỏi sâu chân. Cũng có thêm tục chữa bệnh rằng nếu ai đau tức thì lấy mảnh ván quan tài nát đốt lên, để dưới gầm giường khi nằm sẽ khỏi đau tức.

Bây giờ thời hiện đại, người bước sang tuổi 60, 70 đã bắt đầu lo chuyện mộ phần. Người ở quê thì dù sao đất đai rộng rãi, đã có quy định của làng xã về nơi an táng, nên chuyện lo trước mộ phần khi còn sống không quá áp lực. Nỗi lo chỉ nằm ở dân thành thị, đất chật người đông, việc kiếm chỗ an táng phải mua ở các khu ngoại thành hay tỉnh lân cận, giá cả

cũng từ vài chục triệu, cho đến trăm triệu, thậm chí cả tỷ đồng, tùy theo diện tích, vị trí đất, cách xây dựng, trang trí. Việc này gọi là “sinh phần”.

Chuyện sinh phần từ đời trước đã có, chủ yếu là nhà giàu, quan lại. Tác giả Nhất Thanh cho biết: “Mấy nhà quan to hay xây mộ ngay lúc hãy còn sống, gọi là “sinh phần”, để kịp trông thấy tận mắt nơi an nghỉ cuối cùng của mình, thường đích thân điều khiển công việc xây cất, trang trí. “Sinh phần” choáng hàng mẫu đất, thường xây tường hoa bao chung quanh, xây đắp voi, ngựa châu hai bên, lực sĩ cầm guơm đứng hầu, có bệ thờ, có đình dựng bia. Bia ghi chép tiểu sử công nghiệp của người năm đó. Có ngôi “sinh phần” voi ngựa lực sĩ bằng đá đục chạm công phu, là những công trình điêu khắc. Có ngôi “sinh phần” là cả một tòa nhà cao rộng, xà cột lan can toàn bằng đá chạm trổ tinh vi, kiến trúc nguy nga, tráng lệ...”.

Như vậy, tục xây mộ, “sinh phần” từ xưa và nay đều giống nhau. Mộ to đẹp từ Bắc, Trung, Nam đều có cả. Con cháu giàu có, danh vọng cao, thì mộ người đã khuất và lo cho cả người sống lại lộng lẫy biết nhường nào.

Người chết bây giờ thiêu luôn và chôn chặt một lần, ít gia đình cải táng như xưa nữa, nên người ta chú trọng việc xây dựng phần mộ cho thật chu đáo, tươm tất. “Sống chi mặt, chết chi mồ”. Tục ta coi trọng phần mộ tiền nhân và cho rằng có thể vì mồ mả làm nên cũng có thể vì mồ mả lụn bại...” (theo “Đất lề quê thói” của tác giả Nhất Thanh).

Nói về tục cải táng, tác giả Phan Kế Bính cũng có ý phê phán: “Thiết tưởng hài cốt tiền nhân, nếu có lòng kính trọng, thương xót, thì chớ nên di đi dịch lại làm gì. Trừ ra những khi vận bất đắc dĩ thì phải cải đi mà thôi, chớ không nên vì công danh phú quý là việc hy vọng chưa trông thấy mà làm đến việc thương tâm thảm mục. Và lại việc khai mả cũng có khi quan hệ đến việc vệ sinh thì lại là việc không nên làm. Còn như gia đình hay dờ thì tại người sống một khôn một đại khác nhau, chớ có phải tại đất đâu. Nếu có tại đất cũng không dễ mà tìm được, chẳng qua nhà nào có phúc hậu thì tự nhiên gặp hay, nhà nào bạc ác thì có khi gặp dở, cần gì phải uổng công mệt sức mà đi cầu cái việc vu vơ làm gì”.

TUẤN NGỌC

THÔNG BÁO

Tòa án nhân dân khu vực 3 - Đồng Nai thông báo cho ông Nguyễn Trung Du, sinh năm 1980 và bà Phạm Thị Linh, sinh năm 1983, cùng địa chỉ cư trú: Tổ 2, khu phố 2, xã Trại An (Cũ là Tổ 2, khu phố 2, thị trấn Vĩnh An, huyện Vĩnh Cửu), tỉnh Đồng Nai, được biết:

Ngày 29 tháng 9 năm 2025, Tòa án nhân dân khu vực 3 - Đồng Nai đã xét xử vụ án dân sự thụ lý số 166/2025/TLST-DS ngày 19 tháng 5 năm 2025 về việc “Tranh chấp về hợp đồng mua bán tài sản” của nguyên đơn bà Nguyễn Thị Kim Châu, sinh năm 1971, địa chỉ thường trú: Số 308/6, đường Âu Cơ, phường Bàu Bàng (Cũ là Số 308/6, đường Âu Cơ, phường 10, quận Tân Bình), thành phố Hồ Chí Minh và ban hành Bản án số 137/2025/KDTM-ST ngày 29/9/2025.

Tòa tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Nguyễn Thị Kim Châu - Chủ hộ kinh doanh Trần Trần về việc “Yêu cầu tiếp tục thực hiện nghĩa vụ thanh toán của hợp đồng mua bán hàng hóa” đối với bị đơn ông Nguyễn Trung Du, bà Phạm Thị Linh.

- Buộc bị đơn ông Nguyễn Trung Du, bà Phạm Thị Linh phải thanh toán cho nguyên đơn bà Nguyễn Thị Kim Châu - Chủ hộ kinh doanh Trần Trần tổng số tiền là 280.764.715 đồng (Hai trăm tám mươi triệu, bảy trăm sáu mươi tư nghìn, bảy trăm mười lăm đồng).

Kể từ ngày bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật hoặc kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án (đối với các khoản tiền phải trả cho người được

thi hành án) cho đến khi thi hành án xong, bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền phải thi hành theo mức lãi suất nợ quá hạn trung bình trên thị trường mng ứng với thời gian chậm trả quy định tại Điều 306 Luật Thương mại.

- Bà Nguyễn Thị Kim Châu Chủ hộ kinh doanh Trần Trần giao trả lại ông Nguyễn Trung Du 01 (Một) xe máy hiệu HONDA AIR BLADE biển kiểm soát 60B9-122.15 (Số máy: JF 27E1366050, số khung 27048Y462893).

2. Về án phí:

2.1. Buộc ông Nguyễn Trung Du, bà Phạm Thị Linh phải chịu 14.038.236 đồng (Mười bốn triệu, không trăm ba mươi tám nghìn, hai trăm ba mươi sáu đồng) án phí kinh doanh thương mại có giá ngạch.

2.2. Trả lại 4.708.054 đồng (Bốn triệu, bảy trăm lẻ tám nghìn, không trăm năm mươi tư đồng) tiền tạm ứng án phí mà bà Nguyễn Thị Kim Châu đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: 0025454 ngày 19/5/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai (Nay là Thi hành án dân sự tỉnh Đồng Nai).

3. Các đương sự được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc bản án được niêm yết theo quy định pháp luật.

Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 của Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a và 9 của Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 của Luật Thi hành án dân sự./.

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 - ĐỒNG NAI

Nghệ sĩ Việt khẳng định vị thế trên bản đồ âm nhạc thế giới

● Đức Phúc giành giải nhất trong cuộc thi Intervision 2025 ở thủ đô Moscow, Nga. (Nguồn: Sputnik)

Trong nhiều năm qua, nghệ sĩ Việt Nam đã dần khẳng định vị thế trên bản đồ âm nhạc thế giới. Mỗi giải thưởng quốc tế mà ca sĩ Việt đạt được không chỉ là tấm bằng danh giá treo trên tường. Đó là cơ hội để Việt Nam khẳng định vị thế trong bản đồ văn hóa thế giới. Âm nhạc không chỉ là nghệ thuật giải trí, mà còn là “sức mạnh mềm”, là nhịp cầu đưa bạn bè năm châu đến gần hơn với đất nước, con người Việt Nam.

Cùng tỏa sáng ở các cuộc thi âm nhạc thế giới

Tối 20/9/2025, tại Moskva (Nga), ca sĩ Đức Phúc đã làm nên lịch sử khi vượt qua các thí sinh đến từ 22 quốc gia đăng quang ngôi Quán quân Cuộc thi “Âm nhạc quốc tế Intervision 2025”. Phần trình diễn của Đức Phúc là ca khúc “Phù Đồng Thiên Vương”, một tác phẩm mang đậm bản sắc dân tộc. Chia sẻ về tiết mục dự thi, Đức Phúc cho biết anh và ê-kíp đã chuẩn bị kỹ lưỡng từ âm nhạc đến hình ảnh, kết hợp yếu tố sử thi với âm nhạc hiện đại để truyền tải ý chí kiên cường, tinh thần đoàn kết và khát vọng vươn lên của dân tộc. Đáng chú ý, tiết mục biểu diễn có lồng đoạn rap bằng ba ngôn ngữ Việt - Anh - Nga truyền tải thông điệp: “Ngày hôm nay chúng ta cùng nhau làm nên lịch sử”. Nhiều người xúc động rung rung khi chứng kiến lá cờ đỏ sao vàng tung bay trên màn hình LED khổng lồ và tên Việt Nam liên tục vang lên trong Lễ trao giải. Nhận được tin ca sĩ Đức Phúc - đại diện Việt Nam xuất sắc giành ngôi vị Quán quân tại Cuộc thi “Âm nhạc quốc tế Intervision 2025”, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã gửi thư chúc mừng và biểu dương sự nỗ lực tuyệt vời cũng như thành tích xuất sắc của ca sĩ Đức Phúc.

● Thí sinh tài năng Dương Đức Hải đã xuất sắc trở thành thí sinh Việt Nam duy nhất đoạt giải Vàng ở bộ môn Thanh nhạc tại Liên hoan nghệ thuật Quốc tế. (Nguồn: BTC)

Trước đó, vào tháng 7/2025, tại Sing! Asia 2025 diễn ra tại Trung Quốc, ca sĩ Phương Mỹ Chi đã giành vị trí Top 3, nhờ những phần biểu diễn đậm chất dân gian, như tiết mục mashup Lý Bắc Bộ (kết hợp các làn điệu dân ca Bắc Bộ như “Bà còng đi chợ trời mưa”, “Lý cây đa”, “Đầy xe bò”...) với múa trống cơm, múa võ Vovinam. Hay tiết mục “Quê em mùa nước lũ”, kết hợp áo tứ thân và dân ca Nam Bộ, cùng với đó là sự lồng ghép khéo léo hình ảnh đồng quê, sông nước Việt Nam vào sân khấu hiện đại, đã nhận được “con mưa” lời khen từ giám khảo về “sức sống mãnh liệt của văn hóa Á Đông”.

Tháng 5/2025, ca sĩ Tùng Dương đã trở thành nghệ sĩ Việt Nam đầu tiên được vinh danh tại Lễ trao giải thưởng Âm nhạc Nhật Bản - Music Awards Japan 2025 ở hạng mục Giải thưởng Cống hiến. Phần trình diễn của Tùng Dương được đánh giá cao nhờ khả năng biến tấu các loại hình nghệ thuật dân gian thành bản phối mang hơi thở đương đại, khẳng định tiềm năng và sự đặc sắc của âm nhạc Việt trên bản đồ âm nhạc thế giới.

Bên cạnh những danh hiệu từ các giải thưởng âm nhạc lớn, năm 2025 còn là năm đánh dấu thành công của nhiều gương mặt trẻ tài năng trong lĩnh vực biểu diễn âm nhạc.

Một trong những điểm sáng đó là tài năng trẻ Dương Đức Hải, người ghi danh với giải Gold Prize (giải Vàng) tại Liên hoan Nghệ thuật Quốc tế TSP International Arts Festival 2025 được tổ chức tại Nhạc viện và Nhà hát Opera Thượng Hải Thượng Hải, Trung Quốc diễn ra đầu tháng 8 năm 2025. Liên hoan Nghệ thuật Quốc tế TSP quy tụ hàng nghìn tài năng nghệ thuật xuất sắc đến từ nhiều quốc gia. Sự kiện do Trung tâm giao lưu trong và ngoài nước trực thuộc Bộ Văn hóa và Du lịch Trung Quốc tổ chức.

Không chỉ dừng lại ở giải thưởng, Dương Đức Hải còn được Ban Tổ chức lựa chọn trình diễn trong chương trình công diễn cùng Dàn nhạc Giao hưởng Thượng Hải tại Nhà hát Shanghai Oriental gần 3.000 chỗ - một vinh dự đặc biệt chỉ dành cho số ít nghệ sĩ xuất sắc nhất Liên hoan. Hải đã thể hiện ca khúc “Bến Thượng Hải” bằng tiếng Trung Quốc đầy cảm xúc và chuẩn xác, dù chỉ có 3 ngày luyện tập cùng dàn nhạc trước đêm biểu diễn. Màn trình diễn đã nhận được tràng pháo tay kéo dài từ khán giả và lời khen ngợi trực tiếp của các Giáo sư, nhạc trưởng hàng đầu Trung Quốc.

Trước đó, vào tháng 6/2025, Dương Đức Hải từng đoạt hai giải Nhất ở hạng mục thanh nhạc tại Cuộc thi “Âm nhạc Quốc tế Crescendo 2025” được tổ chức tại Hà Nội với sự tham gia của hơn 800 tài năng trẻ khắp mọi miền đất nước và cả những thí sinh đến từ nhiều quốc gia trên thế giới như: Áo, Pháp, Hàn Quốc, Malaysia, Brunei...

Hành trình của Dương Đức Hải đến với các giải thưởng quốc tế là kết quả của một quá trình tập luyện nghiêm ngặt và tinh thần dám thử thách bản thân. Ở tuổi còn rất trẻ, anh đã chứng minh

rằng âm nhạc là ngôn ngữ toàn cầu mà tài năng Việt Nam có thể nói lên với chất lượng cao nhất.

Ngoài những chiến thắng trực tiếp tại các cuộc thi quốc tế, năm 2025 còn chứng kiến sự bùng nổ của các nghệ sĩ Việt trên các nền tảng số, bảng xếp hạng và mạng xã hội toàn cầu. Ca sĩ Hòa Minzy tạo hiệu ứng quốc tế mạnh mẽ với những bản hit đạt hàng trăm triệu lượt xem và nghe trực tuyến qua bài “Bắc Blink”. Điều này góp phần quan trọng trong việc quảng bá âm nhạc Việt đến khán giả toàn cầu, tạo đà cho những thành công mang tính chính thống như các giải thưởng quốc tế.

Mỗi giải thưởng quốc tế mà ca sĩ Việt giành được đều góp phần khẳng định vị thế âm nhạc Việt Nam. Nếu như trước đây, chúng ta thường quen thuộc với việc thưởng thức âm nhạc ngoại nhập, thì nay chính giọng ca Việt đã tạo nên sức hút ngược, khiến bạn bè quốc tế tò mò, tìm hiểu và yêu quý.

Chạm đến trái tim người nghe ở mọi nền văn hóa

Âm nhạc luôn song hành với văn hóa. Khi một ca sĩ Việt trình diễn trên sân khấu quốc tế, khán giả không chỉ nghe giai điệu, mà còn nhìn thấy hình ảnh đất nước qua trang phục, phong cách biểu diễn, câu chuyện trong ca khúc. Một bài hát lấy cảm hứng từ ca dao, một MV quay ở vịnh Hạ Long hay phố cổ Hội An có thể trở thành lời mời gọi bạn bè quốc tế đến với Việt Nam.

Làm thế nào để biến những dấu mốc rực rỡ ấy thành nền tảng bền vững cho công nghiệp văn hóa Việt Nam phát triển? Có thể thấy, thị trường âm nhạc quốc tế có vô vàn tài năng, mỗi năm hàng nghìn ca sĩ ra mắt sản phẩm mới. Để được ghi nhận, nghệ sĩ Việt không chỉ cần giọng hát tốt, mà còn phải có chiến

lược tiếp cận khán giả toàn cầu, hiểu thị hiếu và xu hướng.

Một ca khúc muốn vươn ra quốc tế cần được sản xuất chuyên nghiệp, quảng bá bài bản. Tuy nhiên, phần lớn nghệ sĩ Việt vẫn thiếu nguồn lực tài chính, thiếu sự hỗ trợ của các hãng đĩa lớn hay công ty quản lý quốc tế. Việc quảng bá thường mang tính tự phát, khó tạo ra sức lan tỏa rộng.

Không ít ca sĩ có giọng hát xuất sắc, nhưng hạn chế ngoại ngữ khiến họ khó giao tiếp, hợp tác quốc tế. Trong khi đó, để đứng trên sân khấu toàn cầu, nghệ sĩ cần khả năng giao lưu, chia sẻ câu chuyện và kết nối bằng ngôn ngữ chung.

Theo các nhà nghiên cứu âm nhạc, để có thêm nhiều ca sĩ đạt giải thưởng quốc tế, Việt Nam cần hệ thống đào tạo âm nhạc chuyên nghiệp, gắn kết với chuẩn mực quốc tế. Các trường nghệ thuật cần mở rộng hợp tác với học viện nước ngoài, tổ chức workshop, masterclass để nghệ sĩ trẻ học hỏi trực tiếp từ chuyên gia quốc tế. Việt Nam có thể thành lập quỹ hỗ trợ sáng tác và quảng bá âm nhạc Việt ra quốc tế, giống như nhiều quốc gia đã làm. Các chương trình trao đổi văn hóa, các sự kiện “Vietnam Music Week” tại nước ngoài sẽ giúp ca sĩ Việt có thêm cơ hội giới thiệu tác phẩm.

Thời đại số mở ra vô vàn cơ hội. Nền tảng trực tuyến như YouTube, TikTok, Spotify chính là “cửa ngõ” để ca sĩ Việt tiếp cận khán giả quốc tế mà không cần qua trung gian. Việc tận dụng công nghệ AI, NFT, Metaverse trong sản xuất và quảng bá âm nhạc cũng là hướng đi cần được chú trọng. Ngoài sự hỗ trợ từ Nhà nước, sự tham gia của doanh nghiệp, nhà đầu tư và chính khán giả là yếu tố quyết định. Các công ty giải trí, các thương hiệu lớn nên đồng hành cùng nghệ sĩ, coi âm nhạc là kênh quảng bá văn hóa và kinh doanh.

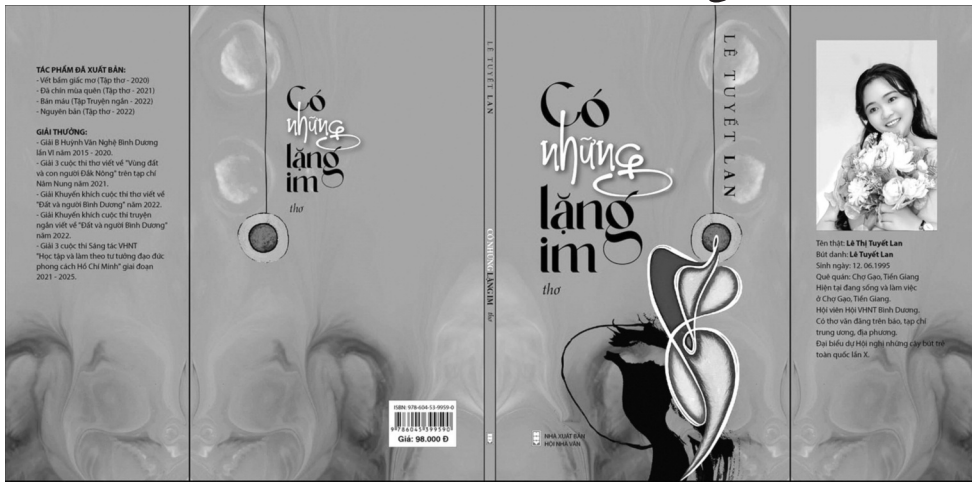
Âm nhạc là một phần của công nghiệp văn hóa. Để phát triển bền vững, Việt Nam cần xây dựng thương hiệu quốc gia cho âm nhạc, giống như K-pop của Hàn Quốc. Đó có thể là dòng nhạc dân gian đương đại, hoặc một phong cách mang đậm dấu ấn Việt Nam. Khi có bản sắc rõ ràng, âm nhạc Việt mới có chỗ đứng vững chắc trên thị trường toàn cầu.

Nhìn về phía trước, những thành công ở năm 2025 không phải là điểm dừng, mà là điểm tựa mạnh mẽ để âm nhạc Việt tiếp tục vươn xa hơn. Với sự sáng tạo không ngừng, tinh thần dám mơ, dám thử thách và khả năng hòa quyện bản sắc truyền thống với phong cách hiện đại, âm nhạc Việt Nam đang có đầy đủ điều kiện để tiếp tục khẳng định vị thế trên bản đồ âm nhạc thế giới.

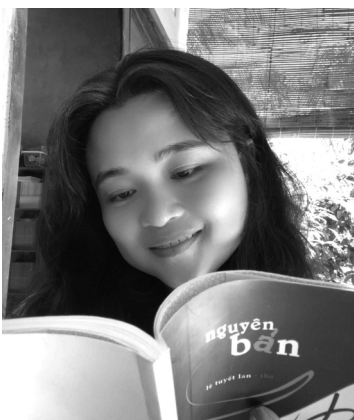
Những giải thưởng quốc tế của năm 2025 là minh chứng sống động: âm nhạc Việt không chỉ là niềm tự hào trong nước mà còn có sức lan tỏa mạnh mẽ ra ngoài biên giới, chạm đến trái tim người nghe ở mọi nền văn hóa. Đây chính là định hướng bền vững và đầy hứa hẹn cho các nghệ sĩ trẻ, cho cả nền âm nhạc Việt Nam trong thập kỷ tới. **THUY DƯƠNG**

TÁC GIẢ TRẺ LÊ TUYẾT LAN:

Viết như “cô đơn và khổ hạnh”

● Ảnh trong bài: NVCC

Khi tôi hỏi về công việc viết văn hiện tại, cô cười thật hiền trả lời: “Hàng ngày em chăm sóc nội, làm vườn, trồng rau, học từ xa... nên cũng bận rộn nhưng vẫn viết lách khi có cảm xúc...”

Làm công nhân, bán vé máy bay, chạy grab... và viết văn

Tác giả trẻ Lê Tuyết Lan tên thật là Lê Thị Tuyết Lan sinh năm 1995 tại Chợ Gạo, Tiền Giang. Niềm đam mê với văn chương ngay từ thuở khi là học sinh cấp hai và tình yêu ấy đã lớn dần theo năm tháng khó khăn trên vùng sông nước. Viết đã giúp Tuyết Lan có thêm sự đồng hành, ủi an để vượt qua những thăng trầm số phận, những vui buồn nổi trôi. Tuyết Lan là Đại biểu Bình Dương (nay là TP HCM) tham gia Hội nghị cây viết trẻ toàn quốc năm 2020.

“Tôi chỉ viết lại thời gian gần đây sau hơn một năm “bị bảo trì cảm xúc”. Rồi tranh thủ đi chạy grab, bán vé bay, bán sách, vì cuộc sống của tôi còn khó khăn, thử thách “áo cơm không đùa với khách thơ””, Tuyết Lan chia sẻ.

Nói về công việc viết được ví là “cô đơn và khổ hạnh”, nữ nhà văn trẻ bộc bạch: “Lúc tôi bắt đầu viết là lúc tôi vừa ly hôn. Trước đó tôi từng chiến đấu với trầm cảm suốt 5 năm, từng từ cõi chết trở về và khi không có bất kỳ người bạn người thân nào chia sẻ, thơ đã tìm đến tôi, cho tôi gửi gắm, cho tôi một bàn tay. Tôi viết rất nhiều trong 3 năm đầu tiên. Bao nhiêu cảm xúc tự

nhiên tuôn ra. Tôi không học chuyên về văn học hay báo chí. Mọi thứ tôi viết từ cảm xúc thật, từ bản năng cứ thế mà chảy ra. Và khi tác phẩm của tôi được đăng trên báo và tạp chí, tôi có thêm động lực để viết.

Tôi được vài anh chị đồng viên ra sách. Thời gian đó và bây giờ tôi vẫn viết trên điện thoại, nhờ bạn bè làm bản thảo trên máy tính sau đó tôi được chị đồng nghiệp cho mượn chi phí để in sách. Sau khi bán sách xong thì tôi hoàn trả lại. Càng viết tôi càng gỡ bỏ được những tâm tư của mình, càng vững vàng, mạnh mẽ tinh thần hơn. Tâm hồn tôi như được sống lại nhờ văn chương”.

Tập thơ đầu tay Tuyết Lan in vào năm 2020 khi vừa tròn 25 tuổi. Theo Tuyết Lan tâm tư, đó là những năm tháng ấy với bao khó khăn từ đại dịch cũng như được chất chiu từng nỗi buồn của tuổi trẻ và cô đã gửi gắm bằng tất cả tấm lòng cho con chữ. Cô đơn, xót xa và suy tư luôn là tâm tư chung của những thi nhân và ở Tuyết Lan, điều đó cứ như dòng nước miên man bên nhà không gợn sóng nhưng chẳng chạm hết bến bờ.

Quê của Tuyết Lan gắn liền với những dòng sông nên hình ảnh ấy cứ mượt mà ẩn hiện trong những tác phẩm. Cô đã từng trải

Nhà thơ Phan Hoàng nhận định về giọng văn của nữ nhà văn trẻ: “Đằng sau câu chữ vừa giản dị vừa lạ lẫm, đôi khi rậm rạp và mơ hồ, bàng bạc trong thơ Lê Tuyết Lan nỗi buồn sâu kín, khát khao cuộc sống sum họp gia đình, nỗi nhớ quê hương da diết...”

qua nhiều công việc như gia sư, công nhân, nhân viên bán thời gian... Chính những công việc ấy cũng như việc thích rong ruổi khắp nơi đã cho cô thêm nhiều kinh nghiệm cuộc sống, chất liệu để viết. Và cô luôn cố gắng làm mới mình sau những trang sách bằng việc trải nghiệm, học hỏi thật nhiều.

Văn chương là mệnh chứ không phải lựa chọn

Vào năm 2022, sau khi bắt đầu viết văn được 3 năm, Tuyết Lan được kết nạp vào Hội Văn học nghệ thuật tỉnh Bình Dương, sau đó là đại diện tác giả trẻ tham dự Hội nghị những người viết văn trẻ toàn quốc lần 10 tại Đà Nẵng. Từ đây, cô gặp gỡ nhiều người bạn cùng hành trình và có bước thay đổi trong quan điểm sáng tác. Cũng trong năm ấy, cô xuất bản tập truyện ngắn đầu tiên với tên “Bán máu” và cùng ra tập thơ thứ 3 mang tên “Nguyên bản” sau “Vết bầm giấc mơ” (2020), “Đã chín mùa quên” (2021).

Sáng tác của Lê Tuyết Lan được đánh giá là già dặn hơn so với độ tuổi nên mang nhiều cái buồn, da diết, trở trăn về số phận, xã hội, cuộc sống tha hương, trong đó là bản pha trộn màu sắc từ sự dờ dằng, cô độc đôi khi tuyệt vọng đến khao khát niềm yêu thương cuộc sống, con người.

Tuyết Lan có đam mê và liều lĩnh khi chọn cách tự xuất bản và bán sách, đeo đuổi văn chương bằng hết nhiệt huyết tuổi trẻ. Với cô, văn chương là người bạn, là niềm an ủi và chỗ dựa tinh thần lớn lao mà cuộc đời đã trao tặng. Ngoài sáng tác thơ, truyện ngắn và thi thoảng cô có viết tạp bút, thơ, văn cộng tác trên các báo. Các sáng tác của cô thường viết thể loại tự do, có tìm tòi sáng tạo hình ảnh, cách diễn đạt mới.

“Tôi không lựa chọn. Tôi học văn từ cấp 2, cấp 3 thi đội tuyển nhưng tôi chưa

bao giờ nghĩ thành nhà văn. Sau nhiều biến cố, thơ đến với tôi như người tri kỷ, cho tôi nương tựa, cứu cánh tôi khỏi bóng đêm. Sau này viết thơ nhiều, phê bình văn học, giới thiệu tác phẩm mới... tôi viết một phần do kiếm thêm nhuận bút để tôi có động lực viết thêm thể loại khác”, Tuyết Lan chia sẻ.

Bắt đầu sáng tác từ năm 2019, sau gần 3 năm miệt mài với văn chương, Lê Tuyết Lan đã có trong tay “gia tài” là 2 tập thơ và 1 tập truyện ngắn. Điều đáng nói là, cả 3 tập sách này do cô tự đầu tư in tác phẩm, tự tìm cách quảng bá và phát hành - công việc hết sức “liều lĩnh”; bởi ai cũng biết, việc bán sách văn học, nhất là các tập thơ gặp nhiều khó khăn.

Cô bộc bạch: “Vì tôi quá yêu văn chương. Lúc đầu, tôi hoàn toàn chưa chuẩn bị gì về kinh tế và không lường hết những khó khăn khi tự in sách, nhưng tôi vẫn quyết định xuất bản, bởi đó là khao khát của tôi. Tôi muốn qua tác phẩm đầu tay dùng làm chỗ dựa tinh thần bản thân và có thể bộc bạch với bè bạn những tâm tư, tình cảm của mình. Có thể do còn trẻ nên tôi hơi liều lĩnh và bất chấp trước những lời cảnh báo của không ít người rằng tác phẩm của một tác giả mới toanh sẽ ít người quan tâm mua đọc, tìm đọc... Thế nhưng, đến lúc này, thật may mắn là tôi vẫn còn đầy nhiệt huyết, đang cố gắng nhiều hơn để viết và mong muốn xuất bản những “giác mơ riêng” của mình”.

Cả 3 tập sách của cô đã được nhiều độc giả đón nhận và có những phản hồi tích cực. Quan trọng hơn cả là những ý kiến của độc giả có thể giúp tác giả nhận ra những điểm mạnh, điểm yếu của mình để điều chỉnh cho những tác phẩm tiếp theo.

Bên cạnh đó, là những giải thưởng đầu tay như Giải thưởng Văn học - Nghệ thuật Huỳnh Văn Nghệ tỉnh Bình Dương lần VI (2016 - 2020) cho tập thơ “Vết bầm giấc mơ”; Tặng thưởng “Thơ 1-2-3” của trang Văn học Sài Gòn... là động lực để cô vũ Lê Tuyết Lan tiếp tục dấn thân trong công việc sáng tác.

“Từ những ngày đầu khi bén duyên nghiệp viết, tôi đã viết say sưa và dành tất cả tiếng lòng mình trong từng con chữ. Những ngày đầu khi bước chân vào con đường này, tôi chỉ có duy nhất là niềm đam mê, thậm chí cho đến thời điểm này cũng vậy” - Lê Tuyết Lan chân thành bộc bạch.

Đánh giá về những cây viết trẻ, Tuyết Lan nhìn nhận rằng, lực lượng sáng tác văn học trẻ hiện nay khá đa dạng và nhiều triển vọng. Là một tác giả trẻ, cô mong muốn Hội Văn học nghệ thuật các địa phương cần có thêm nhiều hoạt động nhằm thu hút, phát hiện và có kế hoạch bồi dưỡng những tác giả trẻ. Song song đó, cần tạo điều kiện để các cây bút trẻ phát huy hết tài năng của mình. Chính họ sẽ làm cho đời sống văn chương Việt Nam đa dạng, nhiều bút pháp sáng tạo, mới lạ.

“Các cây bút trẻ ở nhiều lứa tuổi và vùng, miền khác nhau rất cần chia sẻ đam mê và động viên nhau trên con đường sáng tác, điều mà những năm qua Ban Văn trẻ của Hội Nhà văn làm rất tốt thông qua Hội nghị những người viết văn trẻ toàn quốc được tổ chức 5 năm/lần. Những cuộc hội ngộ như vậy cho những người viết văn trưởng thành hơn khi được lắng nghe nhiều quan điểm khác nhau về lối viết, tư duy văn học...”, Tuyết Lan đánh giá.

Gần đây, cô còn viết cả giới thiệu, phê bình sách. Có vẻ cô đang tìm tòi, thể nghiệm chính mình, đang xác định thể mạnh ở nhiều thể loại văn chương. “Tôi luôn mong mình “mới” hơn, viết tốt hơn và không lặp lại chính mình” - Lê Tuyết Lan chia sẻ.

TUẦN NGỌC

Tác phẩm đã xuất bản :

- *Vết bầm giấc mơ (Tập thơ - 2020)*
- *Đã chín mùa quên (Tập thơ - 2021)*
- *Bán máu (Tập Truyện ngắn - 2022)*
- *Nguyên bản (Tập thơ - 2022)*

Giải thưởng:

- Giải B Huỳnh Văn Nghệ Bình Dương lần VI năm 2015 - 2020.
- Giải Khuyến khích cuộc thi Nhớ thương mùa tết 2020.
- Giải 3 cuộc thi thơ viết về “Vùng đất và con người Đắc Nông” trên tạp chí Năm Nung (Hội Văn học nghệ thuật Đắc Nông) năm 2021.
- Giải Khuyến khích cuộc thi thơ viết về “Đất và người Bình Dương” năm 2022.
- Giải Khuyến khích cuộc thi truyện ngắn viết về “Đất và người Bình Dương” năm 2022

Những điểm đến không thể bỏ lỡ cho dịp Tết Dương lịch 2026

● Đà Nẵng tiếp tục là điểm đến được ưa chuộng nhờ vị trí trung tâm di sản miền Trung, cảnh quan tuyệt đẹp, hạ tầng hiện đại đồng bộ.

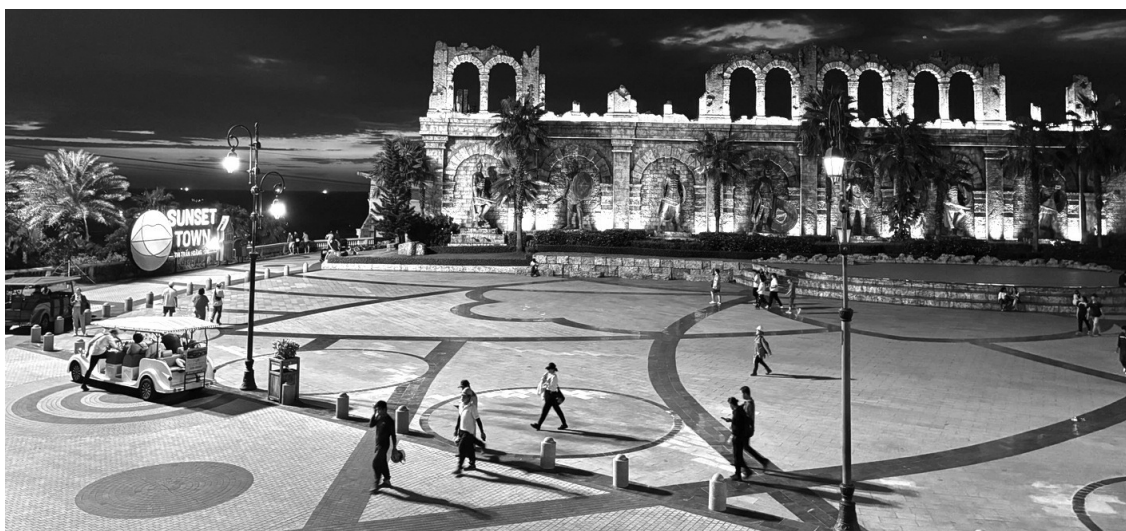

● Xu hướng “đi gần - chơi thoải mái - nghỉ chất lượng” của du khách trong dịp đầu năm mới.

● Đà Lạt với không khí se lạnh đặc trưng, cảnh vật thiên nhiên tươi đẹp thích hợp cho kỳ nghỉ đầu năm.

Tết Dương lịch 2026 đang cận kề, tạo sức nóng rõ rệt cho thị trường du lịch. Ghi nhận từ các nền tảng đặt phòng, những điểm đến nội địa như Phú Quốc, Đà Lạt, TP Hồ Chí Minh đang được quan tâm hàng đầu, phản ánh xu hướng “đi gần - chơi thoải mái - nghỉ chất lượng” của du khách trong dịp đầu năm mới.

● Không nằm ngoài dự đoán, Phú Quốc là điểm đến được du khách Việt ưa chuộng nhất dịp Tết Dương lịch 2026. (Ảnh trong bài: PV)

Khi du lịch ngắn ngày lên ngôi

Tết Dương lịch 2026 (ngày 1/1/2026) rơi vào thứ Năm. Theo quy định của Bộ luật Lao động, cán bộ, công chức, viên chức và người lao động tại các cơ quan, doanh nghiệp sẽ được nghỉ 1 ngày và hưởng nguyên lương. Tuy nhiên, do lịch nghỉ Tết Dương lịch gần vào cuối tuần nên ngày nghỉ đã được hoán đổi thành 4 ngày.

Nhờ đó, nhiều người có thể lên kế hoạch du lịch ngắn ngày bên người thân, gia đình. Với quỹ thời gian không quá dài, các điểm đến gần, thời gian di chuyển hợp lý nhưng vẫn bảo đảm chất lượng nghỉ dưỡng và trải nghiệm trọn vẹn được nhiều du khách lựa chọn.

Chị Minh Anh (32 tuổi, Hà Nội) cho biết, dịp Tết Dương lịch 2026, cả chị và chồng đã tận dụng ngày nghỉ phép năm để đi du lịch cùng cả gia đình. “Như thường lệ, năm nay gia đình tôi cũng chọn thời điểm Tết Dương lịch để đi du lịch. Dù thời gian nghỉ hơi ngắn nhưng vẫn đủ để cả nhà cùng nhau thư giãn, tận hưởng những ngày đầu năm mới. Ngày kia, gia đình chúng tôi sẽ bắt đầu di chuyển lên Sa Pa cho kịp chương trình Countdown đêm giao thừa với

lễ hội âm nhạc sôi động cùng màn pháo hoa chào năm mới 2026. Tôi mong chờ kỳ nghỉ lễ đón năm mới cùng gia đình tại Sa Pa sẽ mang đến một trải nghiệm thật đặc biệt và đáng nhớ”, chị Minh Anh nói.

Bên cạnh Sa Pa, các điểm đến như Hà Nội, Ninh Bình và Hạ Long cũng được nhiều du khách miền Bắc ưu tiên trong dịp Tết Dương lịch 2026. Thời tiết se lạnh vào đầu năm tạo điều kiện lý tưởng để dạo phố, thưởng thức cảnh quan thiên nhiên, hay hòa mình vào không khí sôi động của các lễ hội Countdown, xem pháo hoa tại trung tâm thành phố. Ngoài ra, những địa điểm này còn mang đến nhiều trải nghiệm văn hóa đặc sắc, từ ẩm thực truyền thống, các hoạt động ngoài trời đến các chương trình nghệ thuật, giúp du khách khởi đầu năm mới đầy hứng khởi và ý nghĩa.

Đối với du khách miền Trung, khoảng cách gần giữa các điểm du lịch là yếu tố thuận lợi để có thể kết hợp nhiều điểm đến trong dịp Tết Dương lịch 2026. Đà Nẵng tiếp tục là điểm đến được ưa chuộng nhờ vị trí trung tâm di sản miền Trung, cảnh quan tuyệt đẹp, hạ tầng hiện đại đồng bộ. Chưa kể, từ

trung tâm Đà Nẵng, du khách có thể di chuyển đến Hội An lung linh với phố cổ đèn lồng hoặc ghé thăm TP Huế với các di tích lịch sử nổi tiếng. Bên cạnh đó, các điểm đến như Quy Nhơn, Nha Trang, Mũi Né... cũng thu hút du khách nhờ cảnh quan biển, hạ tầng, dịch vụ du lịch ngày càng hoàn thiện và đa dạng các hoạt động vui chơi, giải trí.

Còn với du khách miền Nam, kỳ nghỉ đầu năm cũng mang đến nhiều lựa chọn đa dạng. Từ trung tâm TP Hồ Chí Minh, những điểm gần, dễ di chuyển như Cần Giờ, Hồ Tràm - Hồ Cốc (TP Hồ Chí Minh), Làng nổi Tân Lập, Núi Bà Đen (Tây Ninh) hay Khu du lịch Bửu Long, Thác Giang Điền (Đồng Nai) là lựa chọn lý tưởng cho những chuyến đi ngắn ngày. Nếu có thêm thời gian, các địa điểm xa hơn như Đà Lạt hay Phú Quốc cũng rất hấp dẫn: Đà Lạt với không khí se lạnh, lãng mạn, trong khi Phú Quốc phù hợp cho những ai muốn tận hưởng biển xanh, cát trắng, nắng vàng.

Những điểm đến “hot” nhất trong dịp Tết Dương lịch 2026

Thực tế cho thấy, dù chỉ là kỳ nghỉ ngắn ngày, Tết Dương

lich 2026 vẫn tạo sức nóng rõ rệt cho thị trường du lịch. Nhu cầu đặt phòng và lên kế hoạch các chuyến đi tăng mạnh, đặc biệt tại các điểm đến trong nước nổi tiếng về cảnh quan, nghỉ dưỡng. Nhiều công ty lữ hành cũng ghi nhận lượng đặt tour dịp Tết Dương lịch 2026 tăng so với cùng kỳ năm trước.

Điểm đến nội địa được du khách Việt ưa chuộng nhất dịp Tết Dương lịch 2026 không nằm ngoài dự đoán vẫn là Phú Quốc. Dữ liệu từ nền tảng Booking công bố ngày 3/12/2025 cho thấy Đảo Ngọc dẫn đầu lượng tìm kiếm của du khách Việt cho kỳ nghỉ Tết Dương lịch sắp tới, tăng 86% so với cùng kỳ năm ngoái. Kết quả khảo sát dựa trên lượng tìm kiếm phòng từ ngày 20/12/2025 đến 4/1/2026 cho thấy các điểm đến ven biển và khí hậu mát mẻ tiếp tục chiếm ưu thế.

Phú Quốc cũng là điểm đến được du khách quốc tế tìm kiếm nhiều nhất trong các điểm đến tại Việt Nam. Theo dữ liệu từ nền tảng du lịch Agoda, lượng tìm kiếm của du khách quốc tế về Phú Quốc cho kỳ nghỉ Giáng sinh và năm mới tăng 47% so với cùng kỳ. Theo Agoda, hòn đảo hút khách nhờ bãi biển cát trắng, làn nước trong xanh, hệ sinh thái thiên nhiên phong phú và hệ thống khu nghỉ dưỡng, công viên giải trí phù hợp cho kỳ nghỉ nhiều thế hệ trong gia đình.

Sau Phú Quốc, Đà Lạt và TP Hồ Chí Minh lần lượt giữ vị trí thứ hai và ba trong top 10 điểm

đến nội địa được du khách Việt quan tâm nhất. Vị trí này cho thấy xu hướng dịch chuyển của du khách trong dịp Tết Dương lịch 2026 không chỉ hướng đến các bãi biển, mà còn mở rộng đến các cao nguyên và thành phố lớn.

Tại Đà Lạt, không khí se lạnh đặc trưng, cảnh vật thiên nhiên tươi đẹp cùng với những quán cà phê mộng mơ và dịch vụ nghỉ dưỡng đa dạng tạo nên sức hút lớn đối với du khách trong nước. Đây cũng là lựa chọn lý tưởng cho những ai muốn tận hưởng kỳ nghỉ theo cách thư thái, lãng mạn hoặc trải nghiệm ẩm thực vùng cao nguyên với các món đặc sản như bánh tráng nướng, bánh căn, bánh ướt lòng gà hay lẩu gà lá é.

Trong khi, TP Hồ Chí Minh chào đón du khách dịp Tết Dương lịch 2026 với hàng loạt chương trình văn hóa, giải trí và du lịch quy mô lớn. Nhiều địa điểm quen thuộc như Thảo Cầm Viên Sài Gòn, Khu du lịch văn hóa Suối Tiên, Địa đạo Củ Chi và các không gian công cộng tại trung tâm thành phố đồng loạt tổ chức các hoạt động trải nghiệm, ưu đãi vé và sự kiện cộng đồng. Đặc biệt, thành phố sẽ tổ chức chương trình Countdown chào năm mới 2026 diễn ra vào đêm 31/12/2025 tại phố đi bộ Nguyễn Huệ và bắn pháo hoa nghệ thuật tại 4 địa điểm.

Trong bảng xếp hạng 10 điểm đến nội địa được du khách Việt ưa chuộng nhất dịp Tết Dương lịch 2026, khu vực miền Trung tiếp tục chiếm vị trí nổi bật với những điểm đến quen thuộc như Đà Nẵng, Nha Trang, Vũng Tàu, Mũi Né và Hội An. Tại miền Bắc, Hà Nội và Sa Pa là hai đại diện duy nhất lọt vào bảng xếp hạng này. Tổng thể, bảng xếp hạng cho thấy sự đa dạng giữa các điểm đến, đồng thời phản ánh xu hướng “đi gần - chơi thoải mái - nghỉ chất lượng” của du khách trong dịp đầu năm mới.

Dù du lịch nội địa vẫn là lựa chọn ưu tiên trong dịp Tết Dương lịch 2026, nhưng với những du khách ưa trải nghiệm và khám phá, các tour quốc tế ngắn ngày cũng nhận được nhiều sự quan tâm. Các kỳ nghỉ ngắn ngày ở nước ngoài ngày càng trở nên phổ biến trong các dịp nghỉ lễ. Theo khảo sát, gần 30% du khách Việt dự định dành 1 - 4 đêm cho chuyến du lịch nước ngoài, trong khi 29% cân nhắc các kỳ nghỉ dài từ 5 - 7 đêm.

Với các hành trình nước ngoài, điểm đến châu Á chiếm ưu thế trong danh sách tìm kiếm. Bangkok (Thái Lan), Tokyo (Nhật Bản) và Seoul (Hàn Quốc) lần lượt đứng ở ba vị trí đầu bảng. Đáng chú ý, Paris (Pháp) là điểm đến ngoài châu Á duy nhất lọt vào top 10, ghi nhận mức tăng trưởng tìm kiếm hơn 50% so với cùng kỳ, nhờ sức hút từ không khí Giáng sinh và năm mới tại Kinh đô ánh sáng.

TUỆ ANH

Theo Báo cáo Xu hướng Du lịch 2025 (Travel Trends 2025) của nền tảng Booking, có đến 69% du khách Việt chọn du lịch nội địa. Trong số đó, 42% người tham gia khảo sát cho biết họ thích đến những nơi quen thuộc và 37% đánh giá cao sự tiện lợi của việc lựa chọn điểm đến mất ít thời gian di chuyển. Ngoài những lý do phổ biến trên, 45% du khách chia sẻ họ sẵn sàng tham gia các lễ hội địa phương khi đi du lịch. Những yếu tố này góp phần lý giải vì sao các điểm đến nội địa quen thuộc vẫn luôn giữ vị trí dẫn đầu trong kế hoạch nghỉ lễ của đông đảo du khách Việt.

TIỀN PHONG - VƯỢT TRỘI BỀN VỮNG - TOÀN CẦU

TẬP ĐOÀN CÔNG NGHIỆP - NĂNG LƯỢNG QUỐC GIA VIỆT NAM

Pháp luật
VIỆT NAM

- Tổng Biên tập:
TS VŨ HOÀI NAM
- Phó Tổng Biên tập:
HÀ ÁNH BÌNH
TRẦN NGỌC HÀ
VŨ HỒNG THÚY
- Tổ chức thực hiện:
BÙI THỊ XUÂN HOA

● **TÒA SOẠN:**

- Số 42 ngõ 29 Nguyễn Chí Thanh, phường Giảng Võ, TP Hà Nội.
- Số 142 Trần Phú, phường Hà Đông, TP Hà Nội
- * ĐT: (024) 37245180
- * Fax: (024) 37245178
- * Email: baoplvn2014@gmail.com.
- **GPXB** số 180/GP-BTTTT ngày 05/07/2024 do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp.
- **Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.**
- In tại Cty TNHH MTV In báo Hà Nội Mới; Cty In Ba Đình.

● **Văn phòng đại diện tại TP Hồ Chí Minh (thuộc vùng Đông Nam Bộ):**

- 200C Võ Văn Tần, phường Bàn Cờ, TP Hồ Chí Minh.
- * ĐT: 0903941211 * Email: phuongthaoha@gmail.com
- **Văn phòng đại diện tại tỉnh Lào Cai (thuộc vùng Trung du và miền núi phía Bắc):**
- 581 Hoàng Liên, phường Lào Cai, tỉnh Lào Cai.
- * ĐT: 0914433388 * Email: dieuphamplvn@gmail.com
- **Văn phòng đại diện tại TP Hải Phòng (thuộc vùng Đồng bằng sông Hồng):**
- 10A Hồ Sen, phường Lê Chân, TP Hải Phòng.
- * ĐT: 0973465555 * Email: vanphongplvn@gmail.com
- **Văn phòng đại diện tại TP Đà Nẵng (thuộc vùng Bắc Trung Bộ và duyên hải miền Trung):**
- Tầng 3, số 271 Nguyễn Văn Linh, phường Thanh Khê, TP Đà Nẵng.
- * ĐT: 0903029099 * Email: quangtam07@gmail.com

● **Văn phòng đại diện tại tỉnh Gia Lai (thuộc vùng Tây Nguyên):**

- 92 Hoàng Văn Thụ, phường Pleiku, tỉnh Gia Lai.
- * ĐT: 0914876019 * Email: longbc07@gmail.com
- **Văn phòng đại diện tại TP Cần Thơ (thuộc vùng Đồng bằng sông Cửu Long):**
- 109 Trần Văn Hoài, phường Ninh Kiều, TP Cần Thơ.
- * ĐT: 0913601551 * Email: tranphongtranplvn@gmail.com

Liên hệ thông tin - quảng cáo:

Nguyễn Sinh Hùng - ĐT: 0349610152

MÃ ĐẶT BÁO: B51

Giá: 7.300Đ
(BẢY NGHÌN BA TRĂM ĐỒNG)